

आनंद सागर
मंगल कार्यालय
एका मंगलमय कार्यासाठी लागणारी सर्व प्रकारची सेवा एकाच छताखाली. आता आनंद सागर मंगल कार्यालय येथे राजीच्या कार्यक्रमासाठी भव्य लॉन्स उपलब्ध.
* लग्न सोहळा * साखरपूडा * रिसेप्शन * वाढदिवस
* गेट दुगेदर * कॉन्फरन्स * सांस्कृतिक कार्यक्रम
आसना बायपास चौरस्ता, गोरक्षण, जवळ, देवमुख गॅस पंपासमोर कामठा (बु.) नांदेड
व्यवस्था: रथागत गंडप डेकोरेटर्स, मॉ. 9325610507, 7972904719

गोदातेर

समाचार

संपादक : केशव घोगसे पाटील
www.godateer.com

RNI No.6331/62
REGD.NO. G2/RNP/ND-27/2024-2026

हॉटेल्स द्वारका
शुद्ध शाकाहारी फॅमिली रेस्टॉरंट
मो. प्रियंका महेश वडनकर 7620987408
कोकाटे कॉम्प्लेक्स, आसना बायपास, सांगवी (बु.) हिंगोली रोड, नांदेड.

* वर्ष ६५ वे * अंक १५३ * नांदेड * मंगळवार, दि. ९ जून २०२६ * पृष्ठे ६ * किंमत २ रुपये * 255777, Fax :252211

प. बंगालमध्ये महाराष्ट्राचा प्रयोग; ममता बॅनर्जींना हादऱ्याची मालिका सुरुच

तब्बल ५८ आमदार फुटल्यानंतर आता २१ खासदार सुद्धा भाजपच्या गळाला?

नवी दिल्ली (प्रतिनिधी) - आमदारांच्या पाठोपाठ तुणतुण करीत असलेल्या खासदारांनीही ममता बॅनर्जी यांना सोडून दिले आहे. २८ पैकी २० लोकसभा खासदारांनी एनडीए सरकारला पाठिंब्याचा निर्णय घेतला आहे. यावरून पश्चिम बंगालमध्ये महाराष्ट्रासारखा प्रयोग होत असल्याचे दिसून येत आहे.

खासदार आणि माजी टीएमसी नेत्या काकोली घोष दस्तोदार यांनी सोमवारी हाच दावा केला. त्यांनी सांगितले की, या २० खासदारांनी लोकसभेच्या अध्यक्ष ओम बिरला यांना एनडीएला पाठिंब्याचा कळवला आहे.

लवकरच अध्यक्षाना पत्र पाठवले जाईल. यापैकी ११ खासदारांनी सोमवारी दुपारी केंद्रीय मंत्री आणि भाजपचे बंगाल प्रभारी भूपेंद्र यादव यांच्या निवासस्थानी बैठक घेतली. बंगालचे मुख्यमंत्री सुबेंद्र अधिकारी यांनीही त्यांची

बैठक घेतली. या बैठकीला लोकसभा खासदार काकोली घोष, शताब्दी रॉय, अबू ताहेर, अरुण चक्रवर्ती, खलीलुर रहमान, शर्मिला सरकार, असित माल, कालीपदा सोरेन, जगदीश बसुनिया आणि प्रसून बॅनर्जी उपस्थित होते. सध्या टीएमसीचे लोकसभेत २८ आणि राज्यसभेत १३ खासदार आहेत. यापूर्वी, ३ जून रोजी बंगालच्या ८० आमदारांपैकी ५८ आमदारांनी एक वेगळा गट स्थापन केला होता. या गटाने ऋतब्रता यांना आपला नेता म्हणून नियुक्त केले. रात्री उशिरा टीएमसी खासदारांची एक बैठकही झाली, ज्यात फोटो काढण्यावरून वाद निर्माण झाला. रविवारी रात्री उशिरा दिडवजे एका अज्ञात ठिकाणी २० टीएमसी खासदारांनी एक अनौपचारिक बैठक घेतली. खासदारांनी सध्याच्या नेतृत्व व्यवस्थेवर असमाधान व्यक्त केले.

या बैठकीचा एक फोटो सोशल मीडियावर समोर आला. त्यात अनेक टीएमसी खासदार एका टेबलाभोवती बसलेले दिसत आहेत. एका खासदाराने फोटो काढण्यावरून वाद निर्माण झाला. या फोटोमध्ये सुबेंद्र शंकर राय हे देखील बसलेले दिसत आहेत.

राज्यसभेसाठी राष्ट्रवादीच्या राजेंद्र जैन यांचा एकमेव अर्ज, बिनविरोध निवड निश्चित

मुंबई (प्रतिनिधी) - राज्यसभेच्या एका जागेसाठी होणाऱ्या निवडणुकीसाठी राष्ट्रवादीच्या राजेंद्र जैन यांची बिनविरोध निवड जवळपास निश्चित झाली आहे. महायुतीकडून राजेंद्र जैन यांचा एकमेव अर्ज दाखल करण्यात आला आहे. तर महाविकास आघाडीकडून एकही अर्ज दाखल झाला नाही. राज्यसभेसाठी एका अपक्षाचा अर्ज दाखल झाला असून तो अवैध ठरण्याची शक्यता वर्तवली जात आहे. त्यामुळेच राजेंद्र जैन यांची निवड निश्चित मानली जात आहे.

अर्ज भरण्याच्या अंतिम मुदतीपर्यंत केवळ राजेंद्र जैन यांचाच मुख्य अर्ज निवडणूक निर्णय अधिकाऱ्यांकडे जमा झाला आहे. त्यांच्याशिवाय एका अपक्ष उमेदवारानेही अर्ज दाखल केला आहे; मात्र मंगळवारी होणाऱ्या अर्ज छाननी प्रक्रियेत हा अपक्ष अर्ज तांत्रिक कारणांमुळे बाद होण्याची दाट शक्यता वर्तवली जात आहे. महाविकास आघाडीने या निवडणुकीतून पूर्णपणे माघार घेतल्याने आता ही निवडणूक केवळ औपचारिकता उरली आहे.

राजेंद्र जैन हे पूर्वी विदर्भातील, विशेषतः भंडारा आणि गोंदिया जिल्ह्यातील ज्येष्ठ आणि वजनदार राजकारणी म्हणून ओळखले जातात. राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाचा विदर्भातील एक प्रमुख चेहरा म्हणून त्यांनी आपली ओळख निर्माण केली आहे. माजी केंद्रीय मंत्री प्रफुल्ल पटेल यांचे अत्यंत विश्वासू सहकारी आणि एकेकाळचे स्वयं सहाय्यक म्हणून त्यांनी आपल्या राजकीय कारकिर्दीची सुरुवात केली होती. प्रफुल्ल पटेल यांच्या मार्गदर्शनाखाली काम करत असताना त्यांचा पक्षात प्रभाव वाढत गेला. पक्षाने यापूर्वी त्यांना भंडारा-गोंदिया स्थानिक स्वराज्य संस्था मतदारसंघातून विधान परिषदेवर पाठवले होते.

भोकरमध्ये बोगस खत विक्रीचे मोठे रॅकेट उघड; गुन्हा दाखल

तब्बल ७ लाख ८ हजार रुपयांचा मुद्देमाल जप्त

भोकर (प्रतिनिधी) - भोकर तालुक्यात शेतकऱ्यांची फसवणूक करून बनावट पावत्यांच्या आधारे आणि ई-पाँस मशीनचा वापर न करता बेकायदेशीररित्या भेसळयुक्त खताची घरपोच विक्री करणाऱ्या एका रॅकेटचा भोकर पोलीस आणि कृषी विभागाने संयुक्त कारवाई करत पर्दाफाश केला आहे. या धडक कारवाईत पोलीसांनी तब्बल ७ लाख ८ हजार रुपयांचा मुद्देमाल जप्त केला असून मुख्य आरोपीविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

आरोपी हे शेतकऱ्यांकडून 'फोन-पे' द्वारे आगाऊ रक्कम घ्यायचे आणि विना बनावट पावत्यांच्या आधारे आणि ई-पाँस प्रकारे शासन आणि शेतकऱ्यांची मोठ्या प्रमाणावर फसवणूक केली जात होती. या प्रकरणातील फिदादी प्रमोद आणि कृषी विभागाने संयुक्त कारवाई करत पर्दाफाश केला आहे. या धडक कारवाईत पोलीसांनी तब्बल ७ लाख ८ हजार रुपयांचा मुद्देमाल जप्त केला असून मुख्य आरोपीविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

काँकरोच जनता पार्टी दिल्लीनंतर पुण्यातही आंदोलन करणार

पुणे (प्रतिनिधी) - काँकरोच जनता पक्षाचे संस्थापक अभिजीत दीपके यांनी शिक्षणमंत्री धर्मेंद्र प्रधान यांच्या राजीनाम्याच्या मागणीसाठी ११ जून रोजी पुण्यात आंदोलन होणार असल्याची घोषणा केली आहे.

दिल्लीतील जंतर मंतर येथील आंदोलनांतर काँकरोच जनता पक्षाचे हे दुसरे आंदोलन आहे. काँकरोच जनता पक्षाचे संस्थापक अभिजीत दीपके आणि पक्षाने या आंदोलनाची घोषणा केली. एका सोशल मीडिया पोस्टमध्ये म्हटले आहे की, महाराष्ट्राची शैक्षणिक

मुल्लानपूर कसोटी तिसऱ्याच दिवशी निकाली

चंदीगड (प्रतिनिधी) - मुल्लानपूर (न्यू चंदीगड) येथील महाराजा यादवेंद्र सिंग आंतरराष्ट्रीय क्रिकेट स्टेडियमवर टीम इंडियाने दुबळ्या अफगाणिस्तानला अवघ्या तिसऱ्या दिवशी नमवत मोठा विजय मिळवला. भारतीय संघाने या सामना एक डाव आणि ३०० धावांनी जिंकला. सामना तिसऱ्या दिवसाच्या तिसऱ्या सत्रात संपला. कसोटी क्रिकेटमधील भारताचा हा सर्वात मोठा डावाचा विजय होता. यापूर्वी, भारताने ऑक्टोबर २०१८ मध्ये राजकोट येथे वेस्ट इंडीजविरुद्ध एक डाव आणि २७२ धावांनी विजय मिळवला होता.

या सामन्यात, भारतीय संघाने आपला पहिला डाव ८ गडी बाद ५६४ धावांवर घोषित केला. त्यानंतर अफगाण संघ आपल्या

टीम इंडियाचा आजवरचा सर्वात मोठा कसोटी विजय

फलंदाजी करण्याचा निर्णय घेतला होता. फॉलो-ऑन खेळतानाही अफगाण संघाची सुरुवात खराब झाली. मोहम्मद सिद्दीकने अखंड मलिकला अवघ्या ८ धावांवर बाद केले. त्यानंतर अफगाणिस्तानने नियमित अंतराने विकेट गमावल्या. सलामीवीर सेदिकुल्ला अटलने सर्वाधिक ४२ धावा केल्या. रहमानुल्ला गुखाज (२४ धावा) आणि रहमत शाह (१३ धावा) यांनीही दुहेरी आकडा गाठला. फिरकी गोलंदाज वॉशिंग्टन सुंदरने चार आणि कुलदीप यादवने तीन बळी घेतले. दुखापतीमुळे शरफुद्दीन फलंदाजीला आला नाही.

फिलीपिन्समध्ये ७.८ रिश्टर स्केलचा शक्तिशाली भूकंप; १५ जणांचा मृत्यू

मनिला (वृत्तसंस्था) - फिलीपिन्समध्ये सोमवारी ७.८ रिश्टर स्केल तीव्रतेचा अत्यंत शक्तिशाली भूकंप झाला असून, यामध्ये किमान १५ जणांचा मृत्यू झाला आहे, तर १२९ हून अधिक लोक जखमी झाले आहेत. फिलीपिन्सच्या नागरी संरक्षण कार्यालयाच्या अधिकाऱ्यांनी या वृत्ताला दुजोरा दिला आहे.

स्थानिक नागरी संरक्षण कार्यालयाचे संचालक रॉड्रिगो सोसमेना यांनी दिलेल्या माहितीनुसार, १५ मुतापैकी १२ जणांचा मृत्यू एकट्या 'सोक्ससारजेन' या चार प्रांत आणि एका शहराचा समावेश असलेल्या भागात झाला आहे. यामध्ये दक्षिण कोटाबाटो, सुलतान कुदरात, सारंगानी आणि जनरल सॅंटोस सिटी या भागांचा समावेश आहे.

मेघराज राजे भोसलेंची अखिल भारतीय मराठी चित्रपट महामंडळावर एकहाती सत्ता

मुंबई (प्रतिनिधी) - अखिल भारतीय मराठी चित्रपट महामंडळाच्या निवडणुकीत माजी अध्यक्ष मेघराज राजे भोसले यांच्या समर्थ पॅनलची सरशी झाली आहे. समर्थ पॅनलचे सर्व १४ ही उमेदवार विजयी झाले. बिनविरोध निवड झालेल्या तीनपैकी दोन जणांनी समर्थ पॅनलला पाठिंब्या दिला होता.

मेघराज राजे भोसलेंची अखिल भारतीय मराठी चित्रपट महामंडळावर एकहाती सत्ता आली आहे. या निवडणुकीत अभिनेते विजय पाटकर विरुद्ध निर्माते मेघराज राजेभोसले यांच्या पॅनलमध्ये चुरस रंगली होती. १७ जागांपैकी तीन जागा बिनविरोध निवडून आल्या होत्या. १४ जागांसाठी ४५ उमेदवार विभागांमध्ये होते.

अखिल भारतीय मराठी चित्रपट महामंडळाची निवडणूक तब्बल

डीआयजी उमाप यांच्या पथकाकडून आठवड्यात २,७०२ पानटपऱ्यांची झाडाझडती

४८ जणांवर ३० गुन्हे दाखल, ६७ लाखांचा मुद्देमाल जप्त

नांदेड (प्रतिनिधी) - परिक्षेत्रात अवैध गुटखा साठा व विक्री करणाऱ्यांविरुद्ध पोलीस उपमहानिरीक्षक शहाजी उमाप यांच्या पथकाने आठवड्यात २,७०२ पानटपऱ्यांची झाडाझडती घेऊन ४८ जणांवर ३० गुन्हे दाखल केले. या कारवाईत ६७ लाखांचा मुद्देमाल जप्त करण्यात आला आहे.

सदर मोहिमेदरम्यान संपलेल्या पहिल्या आठवड्यात, गुटखा व्यवसायिकांविरुद्ध कलम १२३ भारतीय न्याय संहिते अंतर्गत गुटखा विक्री, साठवणूक व वाहतूक करणाऱ्यांविरुद्ध नांदेड जिल्ह्यात ५३० पानटपऱ्यांची तपासणी करून २५ लाख २१ हजार ७४१ रुपयांचा मुद्देमाल जप्त, परभणी जिल्ह्यात ८३९ पानटपऱ्यांची तपासणी करून एक लाख ६९ हजार ५३१, हिंगोली जिल्ह्यात ७२४ ठिकाणी तपासण्या करून बारा लाख ६४ हजार ४३, तर लातूर जिल्ह्यात ६०९ पानटपऱ्यांची तपासणी करून २७ लाख ४७ हजार ३५६ रुपयांचा असा एकूण ६७ लाख २ हजार ६७१ रुपये किंमतीचा गुटखा व अन्य साहित्य जप्त करण्यात आले आहे. ४८ आरोपी विरुद्ध ३० ठिकाणी गुन्हे दाखल करण्यात आले आहे.

गुटखा व प्रतिबंधित तंबाखूजन्य पदार्थांची पानटपऱ्यांवरून पानटपऱ्यांची व्यापक तपासणी मोहीम होणारी विक्री करणाऱ्यांविरुद्ध नांदेड जिल्ह्यात ५३० पानटपऱ्यांची तपासणी करून २५ लाख २१ हजार ७४१ रुपयांचा मुद्देमाल जप्त, परभणी जिल्ह्यात ८३९ पानटपऱ्यांची तपासणी करून एक लाख ६९ हजार ५३१, हिंगोली जिल्ह्यात ७२४ ठिकाणी तपासण्या करून बारा लाख ६४ हजार ४३, तर लातूर जिल्ह्यात ६०९ पानटपऱ्यांची तपासणी करून २७ लाख ४७ हजार ३५६ रुपयांचा असा एकूण ६७ लाख २ हजार ६७१ रुपये किंमतीचा गुटखा व अन्य साहित्य जप्त करण्यात आले आहे. ४८ आरोपी विरुद्ध ३० ठिकाणी गुन्हे दाखल करण्यात आले आहे.

गुटखा व प्रतिबंधित तंबाखूजन्य पदार्थांची पानटपऱ्यांवरून पानटपऱ्यांची व्यापक तपासणी मोहीम होणारी विक्री करणाऱ्यांविरुद्ध नांदेड जिल्ह्यात ५३० पानटपऱ्यांची तपासणी करून २५ लाख २१ हजार ७४१ रुपयांचा मुद्देमाल जप्त, परभणी जिल्ह्यात ८३९ पानटपऱ्यांची तपासणी करून एक लाख ६९ हजार ५३१, हिंगोली जिल्ह्यात ७२४ ठिकाणी तपासण्या करून बारा लाख ६४ हजार ४३, तर लातूर जिल्ह्यात ६०९ पानटपऱ्यांची तपासणी करून २७ लाख ४७ हजार ३५६ रुपयांचा असा एकूण ६७ लाख २ हजार ६७१ रुपये किंमतीचा गुटखा व अन्य साहित्य जप्त करण्यात आले आहे. ४८ आरोपी विरुद्ध ३० ठिकाणी गुन्हे दाखल करण्यात आले आहे.

आहे. मागील आठवड्यात नांदेड परिक्षेत्रात एकूण २,७०२ पानटपऱ्यांची तपासणी करण्यात आली असून, अंमली पदार्थांच्या साठवणुकीची संभाव्य ठिकाणे देखील तपासण्यात येत आहेत.

'खबर' हेल्लपाइन ला वाढता प्रतिसादः अवैध व्यवसायांची माहिती शेत पोलीसांना पोहोचविता यावी, या दृष्टिकोनातून, पोलीस उप महानिरीक्षक कार्यालयाने ११.५.०१ ००१०० हा मोबाईल क्रमांक असलेली 'खबर' नावाची हेल्लपाइन सुरु केली असून, सदर हेल्लपाइन वरून नागरिक अवैध व्यवसायांची अचूक माहिती पोलीस उप महानिरीक्षक कार्यालयापर्यंत पोहोचवत आहेत.

नागरिकांनी आपल्या भागातील गुटखा, अंमली पदार्थ व इतर अवैध व्यवसायांची माहिती, सदर क्रमांकावर फोन करून अथवा व्हाट्सअप मेसेज द्वारे पाठवावी व आपल्या भागातील अवैध व्यवसायांना आळा घालण्यासाठी आपला सक्रिय सहभाग नोंदवावा, असे आवाहन नांदेड परिक्षेत्राचे पोलीस उपमहानिरीक्षक शहाजी उमाप यांनी केले आहे.

KC FASHION MALL

पवित्र बंधताया प्रत्येक क्षणी...

SBI बँके जवळ, छत्रपती शिवाजीनगर नांदेड | 7030223399

विजेच्या कडकडाटासह झालेल्या पावसात वीज पडून चार म्हशींचा मृत्यू

किनवट (प्रतिनिधी) - किनवट तालुक्यातील धानोरा, पिंपरी, भंडारवाडी परिसरात सोमवार, दि. ८ जून २०२६ रोजी सायंकाळच्या सुमारास झालेल्या जोरदार मुसळधार पावसासह सोसाट्याच्या वाऱ्यामध्ये वीज पडून चार जनावरांचा दुर्दैवी मृत्यू झाला.

मिळालेल्या माहितीनुसार, सायंकाळी सुमारे ४ वाजेच्या सुमारास परिसरात अचानक जोरदार पाऊस सुरू झाला. यावेळी विजांच्या कडकडाटासह वादळी वारे सुटले होते. दरम्यान, मोजे बेलोरी धानोरा येथील शेतकरी राजहंस देविदास फड यांच्या मालकीच्या दोन दुधाळ

मोठ्या म्हशी आणि दोन वगारे (वय अंदाजे तीन वर्षे) यांच्यावर वीज कोसळली. ही घटना सायंकाळी साडेचार वाजेच्या सुमारास पिंपरी शिवारातील सूर्यकांत आत्माराम नागराजो जे यांच्या शेतात घडली. वीज पडल्याने चारही जनावरांचा जागीच मृत्यू झाला. या घटनेमुळे शेतकरी राजहंस फड यांचे मोठे आर्थिक नुकसान झाले असून, पशुधनाची हानी झाल्याने कुटुंबावर आर्थिक संकट ओढवले आहे. घटनेची माहिती मिळताच स्थानिक शेतकरी व ग्रामस्थांनी घटनास्थळी धाव घेतली.

मुखेड कृषी उत्पन्न बाजार समितीचे सभापती

बालाजीराव पाटील

अंबुलगेकर

यांना वाढदिवसाच्या हार्दिक शुभेच्छा

शुभेच्छुक

बालाजीराव पाटील अंबुलगेकर
मित्रमंडळ, अंबुलगा बु./खु. ता. मुखेड

जे जे आपणासी ठावे, ते ते इतरांसी सांगावे
शहाणे करूनी सोडावे, सकळ जन

संरक्षापत्रक संपादकः
कै. दैविदासराव रसाळ

गोदातीर समाचार

संपादक
केशव घोणसे पाटील

महिलांच्या बाबतीत वेगवान न्याय हवा ?

भारतात महिलांच्या संरक्षणासाठी कायद्यांची कमतरता नाही. हुंडाबळी प्रतिबंधक कायदा, कोर्टाबिक हिंसाचार प्रतिबंधक कायदा, कार्यस्थळी लैंगिक छळविरोधी कायदे, पाठलाग, अत्याचार, मारहाण आणि लैंगिक गुन्हांवरील कठोर तरतुदी, सर्व काही कागदावर प्रभावी दिसते. आपल्या देशाचे संविधान समानतेची, सन्मानाची आणि सुरक्षिततेची हमी देते. पण वास्तवात चित्र भयावह आहे. अनेकदा एखादी महिला जिवंत असताना मदतीसाठी न्यायालय, पोलीस ठाणे किंवा प्रशासनाचे दरवाजे ठोठावत राहते; मात्र तिच्या हाकेकडे दुर्लक्ष केले जाते आणि जेव्हा तिचा मृत्यू होतो, तेव्हा अचानक व्यवस्था जागी होते. भाषणे होतात, संताप व्यक्त होतो, चौकशांचे आदेश दिले जातात आणि सुधारण्याच्या घोषणा सुरु होतात. प्रश्न एवढाच आहे की, न्यायाला जाग येण्यासाठी एखाद्या महिलेचा मृत्यू होणे आवश्यक आहे का? आज भारतीय न्यायव्यवस्थेतील सर्वात मोठी समस्या म्हणजे विलंब. हा केवळ प्रशासकीय अकार्यक्षमतेचा प्रश्न नाही; हा संविधानिक अपयशाचा मुद्दा आहे. कारण महिलांविरुद्ध होणारे अत्याचार अचानक घडत नाहीत. घरगुती हिंसा, हुंड्यासाठी छळ, मानसिक दबाव, धमक्या आणि मारहाण हे सर्व टप्प्याटप्प्याने वाढत जातात. सुरुवातीच्या अवस्थेतच कायदा प्रभावीपणे हस्तक्षेप करू शकला, तर अनेक जीव वाचू शकतात. पण आपल्या व्यवस्थेत प्रक्रिया इतकी संथ आहे की, न्याय मिळेपर्यंत पीडित महिला अधिक असुरक्षित बनते. कायद्याने तातडीची मदत देण्याची तरतूद केली असली, तरी प्रत्यक्षात पहिली सुनावणी होण्यासाठी कितीकडे महिने जातात. पुरावे गोळा करण्यातील विलंब, नोटिसा पोहोचण्यात होणारा उशीर, वारंवार तहकूब होणाऱ्या तारखा, पोलिसांचा निष्काळजीपणा आणि प्रशासनातील लालफीतशाही यामुळे महिलांच्या सुरक्षेचा हेतूच कमकुवत होतो. कायद्याचा उद्देश संरक्षण असतो; पण प्रक्रिया इतकी किचकट बनते की, तीच पीडितेसाठी शिक्षा ठरते. याहून गंभीर बाब म्हणजे कायद्याचा गैरवापर हा सतत पुढे केला जाणारा युक्तिवाद. कोणताही कायदा गैरवापरामुळे पूर्णतः मुक्त नसतो, हे खरे आहे. खोट्या तक्रारी असू शकतात. पण भारतात महिलांच्या संरक्षणाच्या कायद्याबाबत संशयाचे वातावरण इतके वाढले गेले आहे की, अनेकदा पीडित महिलेच्या तक्रारीकडे सुरुवातीलाच अविश्वासाने पाहिले जाते. एखादी महिला मला वाचवा असे म्हणत असताना, तिच्या चारित्र्यावरच प्रश्नचिन्ह उभे केले जाते. परिणामी, आरोपीला वेळ मिळतो आणि पीडितेला असुरक्षिततेत जगावे लागते. या मानसिकतेचा सर्वांत धोकादायक परिणाम म्हणजे महिलांमध्ये निर्माण होणारी भीती. जेव्हा समाजात वारंवार असे दिसते की, तक्रार करूनही न्याय मिळत नाही, उलट अपमान सहन करावा लागतो, तेव्हा अनेक महिला शेवटपर्यंत गप्प राहतात. परिस्थिती असह्य झाल्यावरच त्या पुढे येतात. पण तेव्हा अनेकदा खूप उशीर झालेला असतो. मग व्यवस्था केवळ मृत्यूची नोंद घेते; प्रतिबंध करण्याची संधी हरवलेली असते. अशाक खरात प्रकरणांमध्ये यापेक्षा वेगळे काय झाले आहे! संविधानाच्या दृष्टीने हा प्रश्न केवळ फौजदारी गुन्हांचा नाही. हा समानतेचा प्रश्न आहे. कलम १४ सर्वाना कायद्यापुढे समानतेची हमी देते. पण जर महिलांना संरक्षणासाठी अधिक संघर्ष करावा लागत असेल, अधिक वेळ वाट पाहावी लागत असेल, तर ही समानता केवळ शब्दांपुरती उरते. कलम २१ जीवन आणि वैयक्तिक स्वातंत्र्याची हमी देते. मात्र एखाद्या महिलेचे जीवन उद्ध्वस्त झाल्यानंतरच न्यायप्रक्रिया सुरु होत असेल, तर त्या हमीचा अर्थ काय उरतो? न्याय मिळवण्याचा अधिकार हा स्वतःमध्ये मूलभूत अधिकार आहे. न्यायालयाचे दरवाजे खुले असणे पुरेसे नाही; न्याय प्रत्यक्षात, वेळेवर आणि प्रभावीपणे मिळाला पाहिजे. प्रक्रिया उपलब्ध असूनही ती व्यवहारात अप्राप्य असेल, तर तोही अन्यायच ठरतो. महिलांच्या प्रकरणांतील विलंब हा केवळ प्रलंबित खटल्यांचा प्रश्न नाही; तो लोकशाहीच्या नैतिकतेवरच प्रश्नचिन्ह आहे. याबाबत सुधारणांची चर्चा अनेक वर्षांपासून सुरु आहे. पण प्रत्यक्ष बदलासाठी काही मूलभूत गोष्टी अनिवार्य आहेत. पोलिसांनी तक्रारीवर तातडीने कारवाई करणे, तपासावर कठोर देखरेख ठेवणे, आरोपपत्र वेळेत दाखल करणे, वारंवारच्या तहकूब संस्कृतीला आळा घालणे आणि विशेष न्यायालयांमध्ये खऱ्या अर्थाने प्रकरण व्यवस्थापन राबवणे आवश्यक आहे. फास्ट ट्रॅक न्यायालये फक्त नावापुरती न राहता त्यामागे प्रशासकीय शिस्त आणि जबाबदारी असली पाहिजे. त्याहून महत्त्वाचे म्हणजे, महिलांच्या तातडीच्या मदतीच्या मागणीला भावनिक प्रतिक्रिया म्हणून पाहण्याची दृष्टी बदलली पाहिजे. एखादी महिला संरक्षण मागते तेव्हा ती दया मागत नसते; ती आपला कायदेशीर हक्क मागत असते. त्या हक्काची खरी कसोटी केवळ टाळ्या घेणाऱ्या, पण निष्क्रिय अशा राजकीय नेत्यांच्या भाषणांमध्ये नाही, तर व्यवस्थेच्या वेगवान आणि गंभीर प्रतिसादात आहे. आज देशात सर्वात मोठी शोकांतिका म्हणजे म हिंसांच्या मृत्यूनंतर व्यवस्था अत्यंत संवेदनशील बनते. मग शोकसभा होतात, निषेध मोर्चे निघतात, कठोर शिक्षेच्या घोषणा होतात. पण जिवंत असताना मदतीसाठी धावणाऱ्या महिलेकडे दुर्लक्ष केले जाते. जर न्यायव्यवस्थेला एखाद्या महिलेच्या मृत्यूनंतरच तातडीची जाणीव होत असेल, तर ती न्यायव्यवस्था प्रतिबंधक यंत्रणा नसून केवळ शोकनाट्य ठरते. आपल्या देशाला आता आणखी सहामुभीतीपूर्ण भाषणांची गरज नाही. गरज आहे ती अशा व्यवस्थेची जी महिलांचे ऐकेल, त्यांच्यावर विश्वास ठेवेल आणि त्यांना जिवंत असतानाच संरक्षण देईल. कारण एखाद्या महिलेची शोकवार्ता प्रसिद्ध होण्यापूर्वीच तिचे प्राण वाचवणे हीच खरी लोकशाही, हीच खरी न्यायव्यवस्था आणि हीच संविधानाची किमान अपेक्षा आहे.

धरती आबा बिरसा मुंडांचा अमर वारसा

भारतीय स्वातंत्र्यलढ्याचा इतिहास हा विविध संघर्ष, त्याग, बलिदान आणि जनआंदोलनांनी समृद्ध झालेला इतिहास आहे. या इतिहासात अनेक महान नेत्यांनी आपल्या कार्याने आणि विचारांनी अमिट ठसा उमटविलेले आहेत. तथापि, दीर्घकाळ भारतीय इतिहासलेखनाच्या मुख्य प्रवाहात काही अशा व्यक्तिमत्त्वांकडे तुलनेने कमी लक्ष दिले गेले, ज्यांनी आपल्या समाजासाठी आणि देशासाठी अत्यंत महत्त्वपूर्ण योगदान दिले. अशा महान व्यक्तिमत्त्वांमध्ये बिरसा मुंडा यांचे नाव अग्रक्रमाने घेतले जाते. आदिवासी समाजाच्या हक्कांसाठी, स्वाभिमानासाठी आणि अस्तित्वासाठी संघर्ष करणारे बिरसा मुंडा हे केवळ एका समाजाचे नेते नव्हते, तर ते अन्यायाविरुद्धच्या लढ्याचे, सामाजिक परिवर्तनाचे आणि स्वातंत्र्याच्या आकांक्षेचे प्रतीक होते. आदिवासी समाज त्यांना प्रेमाने आणि आदराने धरती आबा म्हणजेच धरतीचे पिता म्हणून संबोधतो. ९ जून हा त्यांचा स्मृतिदिन असून हा दिवस केवळ त्यांच्या स्मृतीला अभिवादन करण्याचा नसून आदिवासी समाजाच्या अस्मितेचा, संघर्षाचा आणि स्वाभिमानाचा गौरव करण्याचा दिवस आहे.

एकोणिसाव्या शतकाच्या उत्तरार्धात भारत ब्रिटिश सत्तेच्या जोखडाखाली होता. इंग्रजांनी आपल्या प्रशासनिक आणि आर्थिक धोरणांच्या माध्यमातून भारतीय समाजातील विविध घटकांवर प्रभाव टाकला. या धोरणांचा सर्वाधिक विपरीत परिणाम आदिवासी समाजावर झाला. जंगल, जमीन आणि जल यांवर आधारित जीवन जगणाऱ्या आदिवासी समाजाचे अस्तित्त्वच धोक्यात आले. ब्रिटिशांनी वनकायदे लागू करून जंगलांवरील आदिवासींचे पारंपरिक हक्क नाकारले. महत्त्वपूर्ण व्यवस्थेमुळे

त्यांच्या जमिनीवर कर लादले गेले. सावकार, व्यापारी आणि जमीनदार यांच्या संगनमताने आदिवासींच्या जमिनी बळकावल्या जाऊ लागल्या. परिणामी हजारो आदिवासी कुटुंबे आपल्या पारंपरिक उपजीविकेपासून वंचित झाली. त्यांच्या आर्थिक, सामाजिक आणि सांस्कृतिक जीवनावर गंभीर परिणाम झाला. अशा कठीण परिस्थितीत आदिवासी समाजामध्ये आत्मविश्वास निर्माण करून त्यांना अन्यायाविरुद्ध उभे राहण्याची प्रेरणा देणारे नेतृत्व बिरसा मुंडा यांनी केले.

१५ नोव्हेंबर १८७५ रोजी आजच्या झारखंड राज्यातील उलिहातू या गावात बिरसा मुंडा यांचा जन्म झाला. त्यांचे वडील सुगना मुंडा आणि आई करमी हातू हे सामान्य आदिवासी कुटुंबातील कष्टकरी होते. आर्थिक परिस्थिती हलाखीची असल्यामुळे त्यांच्या कुटुंबाला वारंवार स्थलांतर करावे लागत असे. अशा परिस्थितीत वाढलेल्या बिरसा यांना लहानपणापासूनच श्रम, संघर्ष आणि वास्तव जीवनाचा परिचय झाला. बालपणीच त्यांच्यामध्ये नेतृत्वाचे गुण आणि तीक्ष्ण निरीक्षणशक्ती दिसून येत होती. मिसगॉशी असलेले त्यांचे नाते अतिशय घट्ट होते. जंगल, डोंगर, नद्या आणि ग्रामीण जीवन यांचा त्यांच्या व्यक्तिमत्त्वावर खोल प्रभाव पडला.

बिरसा यांनी प्राथमिक शिक्षण स्थानिक शाळेत घेतले. पुढे त्यांना जर्मन मिशन शाळेत शिक्षण घेण्याची संधी मिळाली. शिक्षणामुळे त्यांच्या विचारविश्वाला नवी दिशा मिळाली. त्यांनी समाजातील विषमता, अन्याय आणि शोषण यांचे बारकाईने निरीक्षण केले. मिशनरी शिक्षणाच्या काळात त्यांना आधुनिक शिक्षणाचा परिचय झाला, परंतु त्याचवेळी त्यांनी आपल्या समाजाच्या सांस्कृतिक परंपरांचे महत्त्वही जाणवले. शिक्षणामुळे त्यांच्यात चिकित्सक दृष्टिकोन विकसित झाला. त्यांनी समाजातील अंधश्रद्धा, अशिक्षण आणि व्यसनधीनतेची कारणे समजून घेण्याचा प्रयत्न केला. तसेच ब्रिटिश सत्तेच्या धोरणांमुळे आदिवासी समाजावर होणाऱ्या परिणामांचाही त्यांनी अभ्यास केला. त्या काळात आदिवासी समाज अनेक समस्यांनी ग्रस्त होता. आर्थिक शोषण, सामाजिक उपेक्षा, अशिक्षण आणि अंधश्रद्धा यामुळे समाजाची प्रगती खुंटली होती. बिरसा यांनी ओळखले की समाजाच्या उन्नतीसाठी सर्वप्रथम सामाजिक जागृती आवश्यक आहे. त्यामुळे त्यांनी समाजसुधारणेचे कार्य हाती घेतले. त्यांनी लोकांना मद्यपान, जादूटोणा, अंधश्रद्धा आणि इतर सामाजिक कुरीतीपासून दूर राहण्याचे आवाहन केले. त्यांनी स्वच्छता, शिक्षण, शिस्त, नैतिकता आणि परिश्रम यांचे महत्त्व पटवून दिले. त्यांच्या प्रभावी व्यक्तिमत्त्वामुळे आणि प्रेरणादायी विचारांमुळे हजारो लोक त्यांच्या संभामे

चे सहभागी होऊ लागले. बिरसा मुंडा हे केवळ समाजसुधारक नव्हते, तर ते एक धार्मिक जागृतीचे प्रणेतेही होते. त्यांनी आदिवासी समाजाला त्यांच्या सांस्कृतिक आणि धार्मिक मुळांशी जोडण्याचा प्रयत्न केला. त्या काळात विविध धर्मप्रचारक संस्थांचा आदिवासी भागांमध्ये प्रभाव वाढत होता. अनेक आदिवासी आपली पारंपरिक ओळख गमावण्याच्या स्थितीत होते. बिरसा यांनी आदिवासी संस्कृती, श्रद्धा आणि जीवनमूल्यांचे संरक्षण करण्यासाठी चळवळ उभारली. त्यांनी एकेश्वरवादाचा संदेश दिला आणि नैतिक जीवन जगण्याचे महत्त्व अधोरेखित केले. त्यांच्या अनुयायांमध्ये एक नवीन धार्मिक-सामाजिक चेतना निर्माण झाली. पुढे ही चळवळ बिरसाईत म्हणून प्रसिद्ध झाली.

१८९५ मध्ये ब्रिटिश सरकारने त्यांच्या वादत्या प्रभावामुळे त्यांना अटक केली. त्यांना कारावासाची शिक्षा झाली. परंतु तुंगुवासासमुळे त्यांच्या लोकप्रियतेत घट झाली नाही. उलटपक्षी, त्यांचे विचार अधिक व्यापक प्रमाणात लोकप्रियतेत पोहोचले. तुंगुगातून सुटल्यानंतर त्यांनी न्याय जोमाने चळवळीला सुरुवात केली. त्यांनी आदिवासी समाजाला अधिक संघटित केले आणि ब्रिटिशांविरुद्ध संघर्षाची तयारी केली.

१८९९ आणि १९०० या काळात उलगुलान चळवळ आपल्या शिखरावर पोहोचली. हजारो आदिवासी बिरसा यांच्या नेतृत्वाखाली ब्रिटिश सत्तेविरुद्ध उभे राहिले. अनेक ठिकाणी सरकारी यंत्रणांविरुद्ध प्रतिकार करण्यात आला. शोषण करणाऱ्या जमीनदारांविरुद्ध संघर्ष उभाण्यात आला. या उठावामुळे ब्रिटिश प्रशासन हादरून गेले. आदिवासी समाजाची एकजूट आणि त्यांची संघर्षशक्ती पाहून ब्रिटिश सरकार चिंतेत पडले.

उलगुलान चळवळीचे वैशिष्ट्य म्हणजे ती केवळ राजकीय बंड नव्हती. ती सामाजिक, आर्थिक आणि सांस्कृतिक मुक्तीची चळवळ होती. आदिवासी समाजाला त्यांच्या हक्कांची जाणीव करून देणे, त्यांची जमीन वाचवणे आणि त्यांना सन्मानाने जगण्याचा अधिकार मिळवून देणे हे तिचे मुख्य उद्दिष्ट होते. त्यामुळे भारतीय स्वातंत्र्यलढ्याच्या इतिहासात या चळवळीला विशेष महत्त्व प्राप्त झाले आहे.

बिरसा मुंडा यांचे जीवन हे प्रेरणेचा अखंड स्रोत आहे. त्यांनी अत्यंत कमी वयात आपल्या समाजाला नवी दिशा दिली. त्यांनी आदिवासी समाजात स्वाभिमानाची भावना जागवली. अन्यायाविरुद्ध लढण्याचे धर्म दिले. त्यांनी दाखवून दिले की संघटित समाज कोणत्याही शोषणकारी व्यवस्थेला आव्हान देऊ शकतो. त्यांच्या

नेतृत्वामुळे आदिवासी समाजाला स्वतःच्या सामर्थ्याची जाणीव झाली. त्यांच्या संघर्षाचा परिणाम पुढील काळात विविध धोरणांमध्ये दिसून आला. ब्रिटिश सरकारला आदिवासी प्रश्नाकडे गांभीर्याने पाहणे लागले. छोटानागपूर टेन्सी कायद्यासारख्या उपाययोजनांमुळे आदिवासी जमिनीच्या संरक्षणासाठी काही प्रयत्न करण्यात आले. त्यामुळे बिरसा मुंडा यांचे योगदान केवळ आपले अदोलनापुरते मर्यादित राहिले नाही, तर त्याचा दीर्घकालीन प्रभाव पडला.

स्वातंत्र्यानंतर भारताने सामाजिक न्याय आणि समतेच्या दिशेने अनेक पावले उचलली. आदिवासी समाजाच्या विकासासाठी विविध योजना राबविण्यात आल्या. तरीही आज अनेक आदिवासी समुदाय दारिद्र्य, अशिक्षण, बेरोजगारी, आरोग्यविषयक समस्या आणि विश्वासपन यांसारख्या आव्हानांना सामोरे जात आहेत. अशा परिस्थितीत बिरसा मुंडा यांचे विचार आणि कार्य अधिक महत्त्वाचे ठरतात. त्यांनी दिलेला आत्मसन्मान, संघटन आणि स्वावलंबनाचा संदेश आजही मार्गदर्शक आहे.

९ जून हा दिवस आपल्याला स्मरण करून देतो की स्वातंत्र्य, समानता आणि न्याय यांसाठीचा संघर्ष कधीही बंद होऊ शकत नाही. बिरसा मुंडा यांनी पेटवलेली स्वभावाची ज्योत आजही लाखां लोकांच्या हृदयात तेवत आहे. त्यांनी दाखवून दिले की संघर्षातून परिवर्तन घडवून आणता येते आणि अल्पविविधता बळावर कोणतीही गुलामी झुगारून देता येते. म्हणूनच ते केवळ इतिहासातील एक व्यक्ती नाहीत, तर एक विचार आहेत, एक प्रेरणा आहेत आणि अन्यायाविरुद्धच्या लढ्याचे शाश्वत प्रतीक आहेत.

धरती आबा बिरसा मुंडा यांचे जीवन भारतीय इतिहासातील तेजस्वी पर्व आहे. त्यांचा संघर्ष, त्याग, नेतृत्व आणि सामाजिक परिवर्तनाचा संदेश येणाऱ्या पिढ्यांना सतत प्रेरणा देत राहील. आदिवासी स्वाभिमानाचे हे महानायक, स्वातंत्र्याचे अमर सेनानी आणि सामाजिक न्यायाचे अखंड दीपस्तंभ म्हणून त्यांचे नाव भारतीय जनम नसात सदैव अजरामर राहील. त्यांच्या स्मृतिदिनानिमित्त या महान विभूतीस विनम्र अभिवादन करताना त्यांच्या विचारांचा वारसा जगण्याचा आणि न्याय्य, समताधिष्ठित व मानवतावादी समाज घडविण्याचा संकल्प करूया. हाच त्यांना वाहिलेला खरा श्रद्धासमनांचा हार ठरेल.

-डॉ. राजेंद्र बगटे

हिंगोली

मो. ९८६०१०३५८२

टीईटी परीक्षा; शिक्षक संभ्रमित ?

च्या उदरनिर्वाहासाठी नोकरी मिळविण्यासाठी प्रयत्न करतो. ज्यात तो जेव्हा एखाद्या शाळेत जातो. त्यावेळेस सन १९८१ च्या शाळा सेवा शर्ती पाहिल्या जातात. ही त्याची तिसरी परीक्षा असते. ज्यातून तो नियुक्त होतो. त्यानंतर तो जेव्हा नोकरीला लागतो. तेव्हा वर्षभर त्याचे प्रशिक्षण फौर असताने. ती प्रशिक्षण असताने, शिक्षणात होत असलेल्या बदलांबाबत.

प्राथमिक शिक्षक म्हणून भर्ती करण्याची प्रक्रिया. ही प्रक्रिया करीत असताना तो शिक्षक प्रशिक्षित आहे का? हे पाहत असताना त्याचे प्रशिक्षण पाहिले जाते. अर्थातच व्यावसायिक पात्रता परीक्षा पास आहे का? हे पाहिले जाते. त्यानंतर पाहिले जाते, तो सन १९८१ च्या शिक्षक बन्नाच्या पात्रतेच्या कसोटीत बसतो काय? त्यानंतर त्याची नियुक्ती झाल्यानंतर तोच शिक्षक वेळोवेळी दरवर्षी प्रशिक्षण करीत असतो आणि सोबतच अशाच प्रशिक्षणानंतर बारा व चौबीस वर्षे झाले की प्रशिक्षण करतो. एवढेच नाही तर त्या प्रशिक्षणानंतर परीक्षाही देतो. त्यात पास होतो. तरीही आज न्यायालय म्हणतं की, शिक्षक हा पात्र नाही. त्यानं टीईटी परीक्षा घ्यावी. तेही सुप्रीम कोर्ट. खरंच सर्वोच्च न्यायालयाने शिक्षकांच्या बाबतीत जे विधान केले की ते योग्य नाहीत. जरी त्यांची

माहीत आहे की, जर आपण उघडउघड बोललो तर हा न्यायालयाचा अपमान होतो व न्यायालय केव्हाही आपल्यावर अवमान याचिका दाखल करू शकतं.

सर्वोच्च न्यायालय. देशातील नागरिकांवर जर अत्याचार होत असेल, तर त्या अत्याचारावर दिलासा देणारी व्यवस्था. त्या न्यायालयाला कोणत्याही गोष्टीवर कोणत्याही स्वरूपाचा निर्णय घेता येतो, देता येतो की जो हिलाचा असतो. तसेच प्रथमिक शिक्षक ही अशी व्यवस्था की, ज्या व्यवस्थेच्या हातात देशाचे भविष्य असतं. देशाचे भविष्यही असतं. ती व्यवस्था देशासाठी उत्तम नागरिक घडवत असते, अगदी तन, मन, धन वापरून त्यातच वाढ करून ही व्यवस्था साम, दाम, दंड यासारख्याही पूर्वी गोष्टी वापरण्याचे आपल्या हातातील भविष्यांना अगदी सर्वगुणसंपन्न करीत असताना. आता शासनाने त्यांच्याकडून दंड आणि दाम काढून टाकले आहे, केवळ साम या पद्धतीचाच वापर करा. असा फतवा काढला आहे. तरीही शिक्षक नावाच्या व्यवस्थेची ओरड नाही आणि नव्हतीच. तरीही काही काही शाळेत शिक्षण दामाचा वापर करतातच. ज्यातून स्वतः शिक्षक गरीब विद्यार्थ्यांना पाणवेश घेवून देतात. कोणी पुस्तके घेवून देतात. परंतु त्यांना सखोल ज्ञान देतातच. ज्यातून त्यांना हातातून घडणारे भविष्य. त्या भविष्यानं सोनं होतं. ज्यातून कोणी संशोधक, कोणी न्यायाधीश, कोणी राष्ट्रपती तर कोणी पंतप्रधान होतात. या सर्वांना घडविणारी व बनविणारी शिक्षक नावाची व्यवस्था, त्यांच्याकडे असलेली जबाबदारी अगदी इमानितबारे पार पाडते, त्यांच्याकडून एकही रुपया न घेता. देशाच्या भविष्याकडून पैसा शिक्षण शुल्क म्हणून तेच घेतात आणि घेत आहेत. जे शिक्षक आहेत. असे असताना सध्या न्यायाधीश, अनू तेही सर्वोच्च न्यायालयातील न्यायाधीश शिक्षकांना अपात्र

आहेत असं संबोधून त्यांना पात्र ठरविण्यासाठी टीईटी घ्यावी म्हणतात. ते योग्य नाही अन् त्याबद्दल उघडपण बोलणं हा न्यायिक अपमान जरी असला तरी प्राथमिक शिक्षक तशा प्रकारानुसार वक्तव्य करू लागले आहेत. ज्यातून खरंच न्यायालयाचा अवमान होतो आहे. आज फेसबुकवर, इन्स्टाग्राम व मीडियावर या स्वरूपाचा कितीतरी कमेंट आहेत. ज्यातून सर्वोच्च न्यायालय बदनाम होत आहे.

सर्वोच्च न्यायालय. त्यांचे एक वेगळं असं महत्त्व आहे. तरीही शिक्षक बोलत आहे, सर्वोच्च न्यायालयाबद्दल काहीबाही. कारण जो गुन्हे करतो, त्याला गुन्हेगार म्हणून संभ्रमित जातं. तसाच गुन्हेगार हा अन्याय सहन करणाऱ्यांनाही समजलं जातं.

सर्वोच्च न्यायालयातील न्यायाधीश महोदयांनी दि. २९ जुलैला दिलेल्या निर्णयानुसार खरंच शिक्षकांवर अन्याय झाला आहे. कारण त्याच निर्णयानुसार आज जे कार्यरत शिक्षक आहेत. ते पात्र जरी असले तरी त्यांना अपात्र ठरवले गेले आहे. हा निर्णय म्हणजे नोकरीवर कार्यरत असणाऱ्या शिक्षकांच्या अनुभवाची हत्याच आहे. शिवाय असा सर्वोच्च न्यायालयाकडून निर्णय घेणे म्हणजे त्यांचे जे महत्त्व देशातील प्राथमिक शिक्षकांना आतापर्यंत वाटत होतं. ते पुढं वाटणारा नाही. याबाबतीत शंका येते. कारण ही टीईटी परीक्षा व अनुभवसंपन्न असलेल्या शिक्षकांना अपात्र ठरविणारी कृती आहे. असंच शिक्षकांचे म्हणणं आहे. यातून शिक्षकांच्या मनात सर्वोच्च नाही तर कोणत्याही न्यायालयाबाबत भीती निर्माण झालेली असून सांशकता व संभ्रमताही निर्माण झाली आहे. ही गोष्ट जणू देशातील लोकशाही संपत चालली की काय? असंच वाटणारी असून ज्यातून पुढील काळात सर्वोच्च न्यायालयावरील कोणी विश्वास ठेवू शकणार नाही. असंही या शिक्षकांना वाटते हे तेवढंच खरं.

-अंकुश शिंगाडे

नागपूर

मो. ९३७३२५९४५०

मान्सून आणि जलसंग्रह : पावसाच्या पाण्याचे महत्त्व

मान्सून येऊन दाखल झाला आहे! बंगळूर आणि मुंबईसह अनेक शहरांमध्ये यादूनसूर्य पावसाची मोठी बरसात झाली आहे. मान्सून पाऊस १०६ टक्के बरसाण असल्याची बातमी सगळ्यांनाच आनंद देऊन गेली आहे. भारत हा कृषिप्रधान देश आहे, आणि कोणत्याही कृषिप्रधान देशासाठी मान्सूनचा काळा होणारा पाऊस अत्यंत महत्त्वाचा असतो. आजही भारतीय शेतकऱ्यांचा मोठा वर्ग सिंचनासाठी पावसाच्या पाण्यावर अवलंबून आहे. आज जेव्हा जगातील मोठ्या लोकसंख्येला स्वच्छ पिण्याचा पाण्याचा नियमित पुरवठा मिळत नाही, तेव्हा पावसाचे नक्कीच स्वागत केले पाहिजे. मान्सून आपल्याला पावसाच्या पाण्याचा साठा करण्याची संधी देतो, जेणेकरून भविष्यासाठी त्या माल्यावर संपत्तीचा संग्रह करता येईल. याबद्दल हमीने फार पूर्वीच म्हटले आहे, रहिमान पानी राखिये, बिन पानी सब सूना.

मान्सूनचे स्वागत म्हणजे काय तर... आपण पावसाच्या पाण्याचा योग्य वापर आणि संरक्षण याबाबत जागरूक असावे आणि आवश्यक तयारी ठेवावी. खरं तर, देशातील प्रति व्यक्ती पाण्याच्या उपलब्धतेचे आकडे पाहिले,

तर पावसाच्या पाण्याचे संरक्षण का गरजेचे आहे हे समजते. काही काळापूर्वी राज्यसभेत सांगितले गेले की, एका अभ्यासानुसार २०२१ मध्ये भारतात सरासरी प्रति व्यक्ती वार्षिक पाण्याची उपलब्धता १३८६ घनमीटर होती, तर २०३१ साठी ही उपलब्धता १३८७ घनमीटर राहण्याचा अंदाज आहे. ही परिस्थिती चिंताजनक आहे, कारण १७०० घनमीटरपेक्षा कमी वार्षिक प्रति व्यक्ती पाण्याची उपलब्धता ही जलसंकटाची स्थिती मानली जाते. त्यातच भारतात पाण्याचे वितरण असमान आहे. काही भागांमध्ये नेहमीच पाण्याची उपलब्धता असते, तर काही ठिकाणी, विशेषतः उन्हाळ्यात, गरजेच्या पाण्यासाठी हिंसक संघर्षाची वेळ येते. याचे कारण म्हणजे भारतातील जलस्रोतांची परिस्थिती एकसमान नाही.

जुन्या जलस्रोतांच्या मार्गात नवीन वस्त्या किंवा बांधकामे आल्याने एक तोटा असा झाला की, थोड्याशा पावसाने वस्त्यांमध्ये जलसाठ्याची परिस्थिती निर्माण होते. महान-पामध्ये वाढत्या लोकसंख्येमुळे नवीन वस्त्यांचे बांधकाम ही शहरी व्यवस्थापनाची गरज मानली जाऊ शकते, पण देशातील छोटीशा शहरांमध्येही

किरकोळ पावसामुळे परिस्थिती निर्माण हो-ते. याचे एक मोठे कारण म्हणजे, शहरांच्या भौगोलिक परिस्थितीला अनुसरून पावसाचा पाण्याचा प्रवाह साठवण्यासाठी जुन्या काळात बांधलेले जलस्रोत एकत्र उपेक्षेमुळे नष्ट झाले किंवा अतिक्रमणाचे बळी ठरले. चंबळ नदीच्या किनारी वसलेल्या राजस्थानच्या कोटा शहरातील अनेक वस्त्यांमधील भूजल पातळी याच कारणाने वेगाने खालावली आहे. अस्सीच्या दशकाच्या शेवटी एका धोरणांतर्गत प्रत्येक वस्तीत पाणी पोहोचवण्याच्या हेतूने अनेक नलकूप खणले गेले. आणि जमिनीतील पाणी आपल्या सुखासाठी वापरण्याचे धोरण तर बनवले, पण भूजल पातळी राखण्यासाठी उपाययार गांभीर्याने विचार केला नाही. परिणामी, भारतातील बहुतांश भागांत भूजल झपाट्याने कमी होत आहे. जेव्हा स्वच्छ पाण्याची उपलब्धता संपूर्ण मानवजातीसाठी मोठी आव्हान बनत आहे, तेव्हा आता गरज आहे की आपण पावसाच्या पाण्याच्या संग्रह आणि संरक्षणाबाबत जागरूक होऊ!

-मच्छंद्र ऐनापुरे,

जत, जि. सांगली

सुसंस्कृत आणि विकासाभिमुख नेतृत्व; बालाजीराव पाटील अंबुलगेकर

सकारात्मक दृष्टीकोनसमोर ठेवून त्याला परिश्रमाची जोड व दिशा ठरवून जी माणसे पुढे जातात ती जीवनात यशस्वी होतात. मुखेड कृषी उत्पन्न बाजार समितीने सभापती बालाजीराव पाटील अंबुलगेकर हे असेच सकारात्मक दृष्टी, परिश्रम आणि योग्य दिशा ठरवून यशस्वी झालेले उद्योजक आणि राजकारणी आहेत.

बालाजीराव पाटील यांनीही आपल्या मध्ये काय आहे, आपण काय करू शकतो हे ओळखून मार्गक्रमण केले आणि ते उद्योग, राजकारण, समाजकारणत यशस्वी झाले. त्यांचा जन्म ९ जून १९७९ रोजी अंबुलगा गा-वात शेतकरी कुटुंबात झाला. शिकल्यानंतर नोकरी करण्यापेक्षा उद्योग व्यवसाय करावा असे ठरवून ते त्या मार्गाकडे वळले. त्याचबरोबर राजकारणाचा आवड असल्याने अंबुलगा ग्रामपंचायतच्या राजकारणत भाग घेतला आणि त्यांना यशही आले. ग्रामपंचायतच्या माध्यमातून गावात अनेक विकास कामे केली. नोव्हेंबर २००० मध्ये पाणी

आडवा पाणी जिरवा यासारख्या मोहिमेत सहभागी होऊन गावातील बंधारा अडवून पाणी रोखण्याच्या कामात स्वतः श्रमदान केले. अंबुलगा येथे दरवर्षी भरणाऱ्या खंडोबाच्या यात्रेमध्ये सहभागी होऊन तनमनधनाने सहकार्य करतात.

मुखेडचे आमदार तुषार राठोड यांच्या नेतृत्वाखाली त्यांनी मुखेड कृषी उत्पन्न बाजार समितीच्या निवडणुकीत भाग घेतला. या निवडणुकीत यश आल्यानंतर आमदार तुषार राठोड यांनी त्यांना सभापतीच्या खुर्चित बसविले. राजकारण आणि उद्योग क्षेत्रात बालाजीराव पाटील यांनी यश मिळवले असले तरी त्यांनी सामाजिक बांधिलकी आणि मैत्री जपली. आज त्यांचा वाढदिवस आहे. त्यांचे आयुष्य निरोगी राहावे आणि राजकारण व उद्योग क्षेत्रात भरभराटी होवा हेच सदिच्छा.

-प्रा. डॉ. शिवाजी कांबळे

मुखेड, जि. नांदेड

रोजगार व स्वयंरोजगार निर्मिती करणारे ईडीपी अभ्यासक्रम विद्यार्थ्यांसाठी विद्यापीठात उपलब्ध

नांदेड (प्रतिनिधी) - बदलत्या जागतिक अर्थव्यवस्थेमध्ये पारंपरिक शिक्षणबरोबरच कोशल्यधारित, उद्योगविमुख आणि रोजगारक्षम शिक्षणाची आवश्यकता मोठ्या प्रमाणात वाढली आहे. पदवी पूर्ण केल्यानंतर रोजगाराच्या शोधात वर्षानुवर्षे भटकंती करण्याऐवजी विद्यार्थ्यांनी शिक्षण घेत असतानाच उद्योगक्षेत्राच्या गरजांशी सुसंगत कौशल्ये आत्मसात करावीत, या उद्देशाने स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड येथे कुलगुरू डॉ. मनोहर चासकर आणि प्र-कुलगुरू डॉ. अशोक महाजन यांच्या मार्गदर्शनाखाली Apprenticeship Embedded Degree Programme अंतर्गत अनेक अभिनव आणि रोजगारविमुख पदवी अभ्यासक्रम सुरू करण्यात आले आहेत.

या अभ्यासक्रमांनी विशेषता म्हणजे विद्यार्थ्यांना वागताले शिक्षणबरोबरच उद्योग, प्रयोगशाळा, बँक, संशोधन संस्था आणि विविध व्यावसायिक क्षेत्रांमध्ये प्रत्यक्ष कामाचा अनुभव मिळणार आहे. त्यामुळे विद्यार्थी पदवीधर होताच रोजगारासाठी सक्षम बनतील तसेच अनेक क्षेत्रांत स्वयंरोजगाराच्या संधीही निर्माण करू शकतील. आरोग्यसेवा क्षेत्रात प्रशिक्षित मेडिकल लॅबॉरेटरी तज्ञांची मागणी दिवसेंदिवस वाढत आहे. ही गरज लक्षात घेऊन वैद्यकीय

सकुलामार्फत बी.एससी. मेडिकल लॅबॉरेटरी टेक्नाॅलॉजी हा अभ्यासक्रम सुरू करण्यात आला आहे. या अभ्यासक्रमांमध्ये विद्यार्थ्यांना सूक्ष्मजीवशास्त्र, रोगप्रतिकारशास्त्र, क्लिनिकल बायोकॅमिस्ट्री, हिमॅटोलॉजी, पॅथॉलॉजी, आण्विक रोगनिदान, रक्तपेढी व्यवस्थापन आणि प्रयोगशाळा गुणवत्ता नियंत्रण यांचे सखोल ज्ञान दिले जाते.

विद्यार्थ्यांना अत्याधुनिक निदान उपकरणांवर प्रत्यक्ष प्रशिक्षण दिले जाते. विविध नमुन्यांचे परीक्षण, रोगनिदानासाठी आवश्यक चाचण्या, अहवालांचे विश्लेषण आणि गुणवत्ता नियंत्रण प्रक्रियेचे प्रशिक्षण या अभ्यासक्रमात महत्त्वपूर्ण भाग आहे. अभ्यासक्रम पूर्ण झाल्यानंतर विद्यार्थ्यांना सरकारी व खासगी रुग्णालये, निदान प्रयोगशाळा, संशोधन संस्था, रक्तपेढ्या, औषधनिर्मिती कंपनी, सार्वजनिक आरोग्य संस्था तसेच आरोग्यविषयक संशोधन क्षेत्रात रोजगाराच्या संधी उपलब्ध होतात. स्वतःची निदान प्रयोगशाळा सुरू करण्याची क्षमता देखील या अभ्यासक्रमातून विकसित होते.

आजच्या माहितीप्रधान युगात डेटा हे नवे ध्येय मानले जाते. डेटा विश्लेषण, कृत्रिम बुद्धिमत्ता आणि निर्णय प्रक्रियेमध्ये डेटा साधनस्वीची भूमिका अत्यंत महत्त्वाची बनली

बारावीनंतर करिअरची नवी दिशा

आहे. विद्यापीठाच्या स्कूल ऑफ मॅनेज्मेंटकडून सायनेसमार्फत सुरू करण्यात आलेला बी.एससी. डेटा सायनेस अभ्यासक्रम विद्यार्थ्यांना या क्षेत्रातील आधुनिक ज्ञान आणि कौशल्ये प्रदान करतो.

या अभ्यासक्रमात पायथन प्रोग्रामिंग, सांख्यिकी, मशीन लर्निंग, जेनरेटिव्ह एआय, डीप लर्निंग, डेटा व्हिज्युअलायझेशन, एमएलऑप आणि क्लाउड कॉम्प्युटिंग यासारख्या विषयांचा समावेश आहे. उद्योगतज्ज्ञांकडून प्रत्यक्ष मार्गदर्शन, अत्याधुनिक संगणक प्रयोगशाळा आणि पगारी अ‍ॅप्रेंटिसशिप यामुळे विद्यार्थ्यांना वास्तव उद्योगविश्वाचा अनुभव मिळतो. अभ्यासक्रम पूर्ण केल्यानंतर डेटा ॲनालिटिक्स, डेटा सायंटिस्ट, एआय इंजिनियर, बिझनेस ॲनालिटिक्स, मशीन लर्निंग तज्ञ अशा अनेक क्षेत्रांमध्ये रोजगाराच्या संधी उपलब्ध होतात.

आहे. विद्यार्थ्यांना प्रत्यक्ष प्रकल्पांद्वारे अनुभव दिला जातो. स्मार्ट उपकरणे, रोबोटिक्स आणि स्वयंचलित प्रणाली विकसित करण्यासाठी आवश्यक कौशल्ये या अभ्यासक्रमातून विकसित होतात.

डिजिटल माध्यमांच्या वाढत्या प्रभावामुळे दर्जेदार कंटेंट निर्मितीला मोठी मागणी निर्माण झाली आहे. बी.ए. डिजिटल कंटेंट ॲंड क्रिएटिव्ह एपॉस्टिंग हा अभ्यासक्रम विद्यार्थ्यांच्या लेखनकौशल्याला आधुनिक डिजिटल जगाशी जोडतो.

कथा, कविता, क्लांग लेखन, पटकथा, जाहिरात लेखन, पत्रकारिता, सोशल मीडिया कंटेंट, पॉडकास्ट स्क्रिप्टिंग, वेब कंटेंट निर्मिती आणि डिजिटल स्टोरीटेलिंग यासारख्या विषयांचे प्रशिक्षण दिले जाते. या अभ्यासक्रमांमध्ये विद्यार्थी कंटेंट रायटर, कॉपीरायटर, डिजिटल मीडिया तज्ञ, पत्रकार, सोशल मीडिया व्यवस्थापक किंवा स्वतंत्र लेखक म्हणून करिअर घडवू शकतात. भारतातील बँकिंग, वित्तीय सेवा आणि कृषि क्षेत्रांमध्ये प्रशिक्षित मनुष्यबळाची मागणी सातत्याने वाढत आहे. ही गरज लक्षात घेऊन बी.कॉम. बँकिंग ॲंड रॅस्केशन हा अभ्यासक्रम विकसित करण्यात आला आहे.

हदगावात दोन शेतकरी कुटुंबात रक्तंजीत संघर्ष, २० गंभीर जखमी

हदगाव (प्रतिनिधी) - तालुक्यातील कोथळा गावात दोन शेतकरी कुटुंबांमध्ये जुन्या आणि किरकोळ वादावरून काठ्या आणि दगडांनी अत्यंत भीषण हाणामारी झाल्याची धक्कादायक घटना समोर आली आहे. सोमवार, दि. ८ जून रोजी सकाळी झालेल्या या जीवघेण्या हल्ल्यामध्ये दोन्ही गटांतील एकूण २० जण गंभीर जखमी झाले असून, यामध्ये महिला आणि एका अल्पवयीन मुलाचाही समावेश आहे.

हाणामारी इतकी तीव्र होती की, काहींचे डोकें फुटून, काहींच्या पायातून तर एका व्यक्तीच्या पोटातून गंभीर रक्तस्राव होत आहे. सर्व जखमींना तातडीने हदगाव येथील उपजिल्हा रुग्णालयात दाखल करण्यात आले असून, तेथे वैद्यकीय पथकाची मोठी धावपळ उडाली आहे.

मिळालेल्या माहितीनुसार कोथळा गावात चव्हाण आणि वानखेडे या दोन शेतकरी कुटुंबांमध्ये ३ जून २०२६ रोजी एका किरकोळ कारणावरून वाद झाला होता. त्यावेळी गावकऱ्यांनी आणि काही नागरिकांनी मध्यस्थी करून हा वाद गावातच मिटविला होता. मात्र, दोन्ही बाजूंच्या मनात या वादाचा राग धुमसत होता. सोमवारी सकाळी दोन्ही कुटुंबातील लोक शेतातून व गोठ्यातून दूध काढून घरी परत येत असताना अचानक त्यांच्यात पुन्हा शाब्दिक चकमक उडाली. या वादाचे रूपांतर ॲंड रॅस्केशन हा अभ्यासक्रम विकसित करण्यात आला आहे.

सपासप वार करण्यास सुरुवात केली. गावकऱ्यांचा गेल्या शंभर वर्षांपासूनचा जुना रस्ता समोरच्या व्यक्तींनी बळजबरीने अडवला असून, आम्ही तिथे विचारणा केली असता ते आमहालाच बेदम मारहाण करत जीवे मारण्याची धमकी देत आहेत, असे त्यांनी सांगितले. दुसरीकडे, चव्हाण कुटुंबाने आपल्या बाजूची हकीकत सांगताना म्हटले की, आम्ही आमच्या घरावरील पाण्याच्या टाकीमध्ये पाण्याची पातळी केली आहे हे पाहण्यासाठी बॅटरीचा उजेड केला होता. मात्र, त्यांनी 'आमच्या घरावर बॅटरी का मारतो?' अशी खोटी कुरापत काढून आमहाला आणि आमच्या घरातील महिलांना लाठ्या-काठ्यांनी मारहाण केली.

या तुंबळ मारामारीत वानखेडे गटातील १६ ते ६० वयोगटातील १ अल्पवयीन मुलगा, १ पुरुष आणि २ महिला अशा १२ जणांचा समावेश आहे, तर चव्हाण गटातील २५ ते ८० वयोगटातील ७ पुरुष आणि १ महिला अशा ८ व्यक्ती जखमी आहेत. घटनेची माहिती मिळताच हदगाव उपजिल्हा रुग्णालयाचे डॉ. रवी मोरे यांनी आपल्या वैद्यकीय पथकासह जखमींवर तातडीने उपचार सुरू केले आहेत. अनेक जखमींना अंतर्गत मुका मार लागला असून काहींची प्रकृती चिंताजनक आहे. हदगाव पोलीस ठाण्याचे पथक रुग्णालयात आणि घटनास्थळी पोहोचले असून दोन्ही बाजूंचे जबाब घेऊन परस्परांविरुद्ध गुन्हे दाखल करण्याची कायदेशीर प्रक्रिया सुरू करण्यात आली आहे.

कुख्यात गुन्हेगार स्थानिक गुन्हे शाखेच्या अटकेत

नांदेड (प्रतिनिधी) - महाराष्ट्र प्रिव्हेंशन ऑफ डॅजर्स ॲक्टिव्हिटीज (एमपीडीए) अर्थात झोपडपट्टी दादा व सतत कायदा व सुव्यवस्था बाधित करणारा मागील काही दिवसांपासून फरार असलेल्या आरोपीला स्थानिक गुन्हे शाखेचे सहायक पोलीस निरीक्षक रवी वाहुळे यांच्या पथकाने अटक केली. त्याला नांदेड ग्रामीण पोलीस ठाण्यात देण्यात आले आहे. ही कारवाई स्थानिक गुन्हे शाखेचे पोलीस निरीक्षक अतुल भोसले यांच्या मार्गदर्शनाखाली करण्यात आली.

वरिष्ठांच्या आदेशावरून पोलीस निरीक्षक अतुल भोसले यांनी आपले सहकारी सहायक पोलीस निरीक्षक रवी वाहुळे व त्यांच्या पथकाला

पेट्रोलिंग करण्याच्या सूचना दिल्या. त्यावरून हे पथक दि. ८ जून रोजी नांदेड शहरात रात घालत होते. महाराष्ट्र झोपडपट्टीदादा, हातभट्टीवाले, औषधी द्रव्यविषयक गुन्हेगार व धोकादायक व्यक्ती यांच्या विघातक कृत्यांना आळा घालण्याबाबत अधिनियम १९८९ मधील पाहिजे आरोपी बालाजी माधव कांबळे (वय ४० रा. गोविंदनगर, नांदेड) हा गोविंदनगर भागात आला आहे अशी गोपनीय माहिती मिळाली. त्यावरून सापळा लावून पाहिजे व फरार आरोपी बालाजी कांबळे यास ताब्यात घेऊन त्यास पुढील कार्यवाहीसाठी नांदेड ग्रामीण ठाण्याचे पोलीस निरीक्षक अमेरकांत चिंचोल्कर यांच्या ताब्यात देण्यात आले आहे.

अधिक मासानिमित्त राहेर येथे श्रीमद भागवत कथा ज्ञानयज्ञाचे आयोजन

मंदारबुवा रामदासी यांच्या रसाळ वाणीतून सात दिवसीय भागवत कथामृताचा लाभ

नायगाव बाजार (प्रतिनिधी) - अधिक मासाच्या पावन पर्वाचे औचित्य साधत राहेर येथील प्राचीन व पवित्र श्री नृसिंह मंदिर परिसरात श्रीमद भागवत कथा ज्ञानयज्ञाचे आयोजन करण्यात आल्याची माहिती मंदिराचे विश्वस्त धनंजय महाराज यांनी दिली आहे.

हा आध्यात्मिक सोहळा दि. ८ जून २०२६ ते १४ जून २०२६ या कालावधीत संपन्न होणार असून, भाविकांना सात दिवस भागवत कथामृताचा लाभ घेण्याची सुवर्णसंधी उपलब्ध झाली आहे. या ज्ञानयज्ञात समर्थ भक्त मंदारबुवा रामदासी आपल्या ओजस्वी, रसाळ व भक्तिरसाने ओतप्रोत वाणीतून श्रीमद भागवत महापुराणाचे निरूपण करणार आहेत. त्यांच्या प्रभावी प्रवचनातून भागवत धर्म, भक्ती, ज्ञान, वैराग्य,

सदाचार तसेच मानवी जीवनातील आध्यात्मिक मूल्यांचे महत्त्व उलगडून सांगितले जाणार आहे.

दररोज दुपारी २ ते सायंकाळी ६ वाजेपर्यंत कथा श्रवण असून परिसरातील तसेच पंचक्रोशीतील भाविकांनी मोठ्या संख्येने उपस्थित राहून या ज्ञानयज्ञाचा

लाभ घ्यावा, असे आवाहन आयोजकांनी केले आहे.

अधिक मास हा धार्मिकदृष्ट्या अत्यंत पुण्यदायक मानला जातो. या काळात भागवत कथा श्रवण, नामस्मरण, सरसांग व धर्मकार्यनामां विशेष महत्त्व असल्याने राहेर येथे आयोजित हा कथा महोत्सव

भाविकांसाठी आध्यात्मिक पर्वणी ठरणार आहे.

आयोजकांकडून भाविकांना विशेष सूचना देण्यात आली असून, या कार्यक्रमासाठी कोणतीही व्यक्ती देणगी गोळा करण्यासाठी आपल्या घरी अथवा व्यवसायस्थळी येणार नाही. त्यामुळे नागरिकांनी कोणत्याही अफाट्यावर विश्वास ठेवू नये व देणगीबाबत सतर्कता बाळगावी, असेही स्पष्ट करण्यात आले आहे.

श्री नृसिंह मंदिराच्या पावन सान्निध्यतात होणाऱ्या या सात दिवसीय श्रीमद भागवत कथा ज्ञानयज्ञास भाविकांनी मोठ्या संख्येने उपस्थित राहून लाभ घ्यावा, असे आवाहन मंदिराचे विश्वस्त धनंजय महाराज देशमुख व जोशी यांच्या वतीने करण्यात आले आहे.

शिवराज्याभिषेक दिनानिमित्त 'शिवचरित्र' पुस्तकाचे वाटप

नांदेड (प्रतिनिधी) - महाराष्ट्राचे आराध्य दैवत शिवछत्रपती शिवाजी महाराज यांच्या शिवराज्याभिषेक दिनानिमित्त रविवारी सायंकाळी 'शिवचरित्र' या

पुस्तकाचे विश्वासू प्रवासी संघटनेचे अध्यक्ष शंकरराव नांदेडकर यांच्या हस्ते वाटप करण्यात आले. या प्रसंगी प्रवासी संघटनेचे उपाध्यक्ष कृष्णा उमरीकर,

कोषाध्यक्ष बालाजीराव पवार, सदस्य बालाजीराव ढगे, अधिकारी आकाश शिंदे, तेलंग, एन. डी. पवार व मोठ्या प्रमाणात प्रवासी उपस्थित होते

शिवसेना ओबीसी बारा बलुतेदार विभागाच्या महाराष्ट्र राज्य संपर्क प्रमुखपदी अनिल पाटील धमने

नांदेड (प्रतिनिधी) - शिवसेना ओबीसी बारा बलुतेदार विभागाच्या महाराष्ट्र राज्य संपर्क प्रमुखपदी अनिल पाटील धमने यांची निवड करण्यात आली आहे.

महाराष्ट्र राज्याचे उपाध्यक्ष तथा शिवसेनेचे मुख्य नेते एकनाथ शिंदे यांच्या आदेशानुसार व शिवसेनेचे मुख्य सचिव संजय मोरे, खा. डॉ. श्रीकांत शिंदे, प्रशांत पालाडे यांच्या मार्गदर्शनाखाली ओबीसी नेते तथा शिवसेना ओबीसी बारा बलुतेदार विभागाचे प्रदेश अध्यक्ष अॅड. डॉ.पी.बी. कुंभार यांच्या नेतृत्वाखाली शिवसेना ओबीसी बारा बलुतेदार विभागाच्या महाराष्ट्र राज्य संपर्क प्रमुखपदी अनिल पाटील धमने यांची नियुक्ती करण्यात आली आहे.

ध्यान हा समृद्धीचा सर्वोच्च अनुभव - डॉ. अजय गव्हाणे

नांदेड (प्रतिनिधी) - एकविसाव्या शतकातील मानवास ध्यानाची नितांत आवश्यकता आहे. आज अनावश्यक व्यस्तता, महत्त्वाकांक्षा, न पूर्ण होणाऱ्या अपेक्षा, प्रतीक्षेचा आणि संयमाचा अभाव, दुर्लक्ष करण्यासारख्या क्षुल्लक बाबीला महत्त्व, क्रोध ही मानवाची सर्वसामान्य वैशिष्ट्ये झालेली आहे. अशा परिस्थितीत दररोज ध्यानधारणा करणे हा सर्व समस्यांवर उपाय आहे. ध्यान हा समृद्धीचा सर्वोच्च अनुभव असल्याचे प्रतिपादन यशवंत महाविद्यालयातील राज्यशास्त्र विभागप्रमुख व नियमित ध्यान साधक डॉ. अजय गव्हाणे यांनी केले.

भगवान रजनीश ब्लॉसिंग मेडिटेशन कम्प्युन, निळा रोड, तुलसी पॅट्रुसुला जवळ, नांदेड येथे दर रविवारी संपन्न होणाऱ्या सक्रिय ध्यान समारोहाप्रसंगी ते बोलत होते.

याप्रसंगी प्रा. महेंद्र देशमुख,

लक्ष्मीकांत वानखेडे, डॉ. रवींद्र देशमुख, राम गाडे पाटील, संजय बोबडे, शिवाजी देशमुख आदी साधकांची उपस्थिती होती. ओशो रजनीश यांनी आधुनिक मानवाच्या समस्यांवरील उपाययोजना म्हणून सक्रिय ध्यानाची निर्मिती केली. दर रविवारी सकाळी सात वाजता सक्रिय

ध्यान पद्धतीचा असंख्य साधक लाभ घेत आहेत आणि जीवनात परिवर्तन अनुभवत आहेत.

ओशो रजनीश यांच्या हस्ते पन्नास वर्षापूर्वी सत्यासीत स्वामी गोपाल भारती, स्वामी प्रशांत, मा सुगंधा यांनी या ध्यान केंद्राची २०१५ मध्ये

निर्मिती केली असून देश विदेशातील विविध शिबिर संचालकांनी साधकांना मार्गदर्शन केलेले आहे. एक दिवशीय, तीन दिवसीय अशा विविध ध्यान शिबिरांमुळे नांदेडमध्ये ध्यान साधकांना साधनेकरिता चांगले ध्यान केंद्र उपलब्ध आहे.

विद्यार्थ्यांच्या आत्महत्येस जबाबदार धरून दोषीविरुद्ध गुन्हे दाखल करा; बसपाची मागणी

नांदेड (प्रतिनिधी) - नीट परीक्षा पेपर फुटीमुळे विद्यार्थ्यांच्या आत्महत्येचा मोठ्या प्रमाणात होत आहेत. विद्यार्थ्यांच्या आत्महत्येचे जबाबदार धरून नीटमाफिया शिवराज मोटेगावकर व अन्य दोषीविरुद्ध गुन्हे दाखल करण्याची मागणी बहजन समाज पक्षाच्या वतीने करण्यात आली आहे.

बहजन समाज पक्षाचे मराठवाडा झोन प्रभारी मनिष कांबळे, राज्य कार्यकारिणी सदस्य इंजि. चंद्रप्रकाश आदसिंग सादसिंग सुभाष भोकरे यांनी लातूर येथील नुकत्याच आत्महत्ये केलेल्या नीटच्या विद्यार्थिनी कु. मैथिली सोनवणे तसेच गंगापूर येथील प्रथमेश मोहन राठोड यांना भावपूर्ण श्रद्धांजली अर्पण केली. बारावी विज्ञान शाखेत शिकणाऱ्या मैथिली या विद्यार्थिनीला फक्त ५१.५० टक्के गुण मिळाले होते पण तिचा पेपर चांगला गेला होता. पेपरफुटीमुळे ती भयभीत झाली होती. तसेच परभणी जिल्ह्यातील गंगापूर

तालुक्यातील गोदावरी तांडा येथील १८ वर्षीय प्रथमेश नांदेड येथे नीट परीक्षा दिली होती, ती रद्द झाल्याने तो भयभीत झाला होता. या तणावात त्याने विष पिऊन आत्महत्या केली. नीट परीक्षेत मी आता पास होत नाही असे म्हणत त्याने विषारी द्रव्य प्राशन केल्याचे आपल्या आईला सांगितले. रान्यात होत असलेल्या सर्व जिल्ह्यातील विद्यार्थी आत्महत्येस शिवराज मोटेगावकर आणि सर्व ब्राह्मणेच्छेक वलासेस जबाबदार आहेत. तेव्हा प्रशासनाने गांधीधर्माचे ध्यावे, असे नुकत्याच पार पडलेल्या बैठकीत ठराव घेण्यात आला.

या बैठकीचे सूत्रसंचालन बसपाचे जिल्हा महासचिव सुधाकर सरदे यांनी केले तर प्रस्ताविक नांदेड महानगराध्यक्ष अनिकेत आळंदीकर यांनी केले. बैठकीत सखाराम झोले, लोकेश कांबळे, सटवा सोनकांबळे, शंकरराव कांभरे, विठ्ठल कोडेवाड, बालाजी पळेवाड यांनीही आपले विचार मांडले.

ऑपरेशन यात्री सुरक्षा व ऑपरेशन अमानतअंतर्गत आरपीएफ नांदेडची कारवाई

नांदेड (प्रतिनिधी) - रेल्वे प्रवाशांची सुरक्षा व त्यांच्या मालमत्तेचे संरक्षण सुनिश्चित करण्यासाठी रेल्वे सुरक्षा बल, नांदेड विभाग विविध प्रवासी-केंद्रित उपक्रम प्रभावीपणे राबवत असून, त्या अंतर्गत नुकतीच दोन महत्त्वपूर्ण यशस्वी कारवाई करण्यात आली आहे.

शुक्रवार, दि. ५ जून रोजी नांदेडचे एसआयपीएफ/सीआयबी दितीपी कांबळे यांच्या मार्गदर्शनाखाली अमोल वावळे हे परभणी रेल्वेस्थानकावर प्रवाशांच्या मालमत्तेची चोरी करणाऱ्या संशयितांवर नजर ठेवून होते. त्यावेळी गाडी क्रमांक १७६२९ पुणे-हजूर साहिब नांदेड एक्सप्रेसच्या थांब्यादरम्यान प्लॅटफॉर्म क्रमांक १ वर एका संशयित व्यक्तीस ताब्यात घेण्यात आले.

संतोष (वय २७ वर्षे), रा. परभणी अशी त्याची ओळख पटली. सदर व्यक्ती सामान्य डब्याजवळ प्रवाशांच्या चढ-उतराच्या गर्दीचा

फायदा घेऊन त्यांच्या मालमत्तेची चोरी करण्याच्या उद्देशाने संशयास्पदरीत्या फिरत असल्याचे आढळून आले.

पुढील कायदेशीर कारवाईसाठी संबंधित व्यक्तीस जीआरपी परभणी यांच्या ताब्यात देण्यात आले. जीआरपी परभणी यांनी त्याच्याविरुद्ध महाराष्ट्र पोलीस अधिनियमाच्या कलम ११० व ११७ अन्वये गुन्हा क्रमांक ११७/२०२६ नोंदवून पुढील तपास सुरू केला आहे.

याच दिवशी सीआयबी/नांदेड पथकाने ऑपरेशन अमानत अंतर्गत हक्केला मोबाईल फोन शोधून त्याच्या मूळ मालकास परत करून प्रामाणिकपणा व तत्परतेचे उत्तम उदाहरण दिले.

दि. ५ जून रोजी दुपारी परभणी रेल्वे स्थानकाच्या प्लॅटफॉर्म क्रमांक ३ वरील कॅंटीन परिसरात गुप्त पाहणी करत असताना अमोल वावळे, एसआयपीएफ/सीआयबी/नांदेड व जीआरपी कर्मचारी यांना सुमारे २५ हजार किंमतीचा रिअलमी कंपनीचा बेवारस मोबाईल फोन आढळून आला.

तपास व पडताळणीनंतर मोबाईलच्या मूळ मालकाचा शोध घेण्यात आला. मालकीची खात्री करून संबंधित मोबाईल जीआरपी कार्यालय, परभणी येथे त्याच्या खऱ्या मालकाकडे सुपूर्द करण्यात आला. मोबाईल परत मिळाल्याने संबंधिताने आरपीएफ व जीआरपी कर्मचाऱ्यांचे आभार मानले.

कै. मारोती बाचेवाड यांना शासकीय मदत देण्याची मागणी

नांदेड (प्रतिनिधी) - लोहा तालुक्यातील निळा येथील रहिवासी कै. मारोती पुंडलीक बाचेवाड वय ४२ यांनी लोहा तहसील कार्यालयाच्या प्रांगणातील लिंबाच्या झाडाला गळफास घेऊन आत्महत्या केली. त्यांच्या पश्चात परिवारास शासकीय मदत देण्याची मागणी आली आहे.

या मागणीचे निवेदन भारतीय जनता पक्षाचे सदस्य तथा मराठवाडा कोळी महासंघ अध्यक्ष शंकर मनोळकर, के. ना. जेठेवाड, आनंदा रेजितवाड, पुंडलिक बोडलवार, शिवाजीराव गलांडे, रमेश बोईनवाड यांनी राज्याचे मुख्यमंत्री, देवेंद्र फडणवीस, उपमुख्यमंत्री सुनेत्रा पवार, महसूल मंत्री चंद्रशेखर बाननकुळे, आमदार प्रताप

पाटील चिखलीकर यांच्या सह जिल्हाधिकारी नांदेड व तहसीलदार लोहा दिले आहे. या निवेदनात कै. मारोती पुंडलीक बाचेवाड यांनी दि. १ जून रोजी पहाटे लोहा तहसील कार्यालयाच्या प्रांगणातील लिंबाचे झाडाला फाशी घेवून आत्महत्या केली. त्यांचे पश्चात एक मुलगी, एक मुलगा, पत्नी व वयोवृद्ध सासू-सासरे आहेत, मारोती बाचेवाड यांच्या निधनानंतर त्यांचे कुटुंब उध्वस्तचरण पडले आहे. सध्या कुटुंबाचा पालनपोषण करणारा अंधार गेल्यामुळे त्यांची पत्नी श्रीमती सविता मारोती बाचेवाड यांना वर्ग चार पदावर नोकरीस घ्यावे अथवा शासकीय मदत देण्यात यावी, अशी मागणी मुख्यमंत्री यांच्याकडे एका निवेदनाद्वारे करण्यात आली आहे.

स्मार्ट शेतकरी,
स्मार्ट शेती...

ऊस पुर्न:रोप लागण पद्धत अन् व्यवस्थापन

राज्यात लागण हंगामाप्रमाणे जून ते मार्च या कालावधीत मोठ्या प्रमाणावर ऊस लागवड होत असते. शेतकरी हंगाम निहाय विविध प्रसारित व पूर्व प्रसारित जातींचा वापर करून बेण्याद्वारे किंवा एक डोळा रोपाद्वारे लागण करतात. शेतकरी बेण्याऐवजी एक डोळा रोप लागणीस प्राधान्य देत आहेत. कारण रोपाद्वारे लागण केल्यास बेणे,लागण खर्चात बचत होते. तसेच एक महिना वेळेमध्ये बचत होते. एक डोळा रोप निर्मितीच्या विविध पद्धती आहेत. यामध्ये सुपर केन नर्सरी, गादी वाफा पद्धत आणि ४२, ६० व ७० कप प्रो ट्रे तसेच एक डोळा पद्धतीचा वापर करून रोप निर्मिती केली जाते.

शिवाार

उत्पादनवाढीसाठी सघन कापूस लागवड पद्धत

कापूस पिकाच्या जागतिक उत्पादकता (७५० किलो) आणि राष्ट्रीय उत्पादकता (४३९ किलो रुई) पाहता महाराष्ट्राची उत्पादकता (३२९ किलो) फारच कमी आहे. याचे प्रमुख कारण म्हणजे महाराष्ट्राच्या कापूस क्षेत्रापैकी मोठ्या प्रमाणात कोरडवाहू लागवड होते. कोरडवाहू शेतकऱ्यांसाठी कापूस हे महत्त्वाचे नगदी पीक आहे. अशा स्थितीमध्ये या शेतकऱ्यांची उत्पादकता वाढविण्यासाठी अनुरूप लागवड पद्धतीचा अवलंब करणे आवश्यक आहे.

विदेशातील लागवड पद्धतीचा अभ्यास करून त्यांच्या प्रमाणेच भारतातही कमी अंतरावर लागवड करून हेक्टरी रोपांची संख्या वाढविल्यास उत्पादकता वाढविता येऊ शकते, यावर संशोधन सुरू झाले. मात्र भारतात प्रामुख्याने संकरित कापूस वाणांची लागवड होते. या बियाण्यांच्या किमती अधिक असल्याने उत्पादन खर्चात वाढ

होते. सोबतच अधिक वाढ असणाऱ्या संकरित वाणांची लागवड कमी अंतरावर केल्यास झाडांमध्ये दाटी होऊन त्याचे दुष्परिणाम होण्याची भीती असते. यासाठी मागील दहा वर्षांत संशोधन होऊन कोरडवाहू भागातील शेतकऱ्यांसाठी सघन कापूस लागवड पद्धत विकसित करण्यात आली आहे.

सघन लागवड पद्धत म्हणजे काय?

कपाशीची लागवड कमी अंतरावर करून हेक्टरी / एकरी झाडांची संख्या म्हणजेच घनता वाढविणे, यालाच सघन लागवड पद्धत म्हटले जाते. सघन लागवड पद्धतीमध्ये योग्य लागवडीचे अंतर, त्यासाठी

अनुरूप वाणांची निवड, पिकाची वाढ नियंत्रित ठेवण्यासाठी वाढ व्यवस्थापन आणि वाढविलेल्या झाडांच्या संख्येसाठी पुरेसा अन्नद्रव्यांचा पुरवठा या बाबींवर लक्ष केंद्रित करावे लागते.

लागवडीचे अंतर

रोपांची संख्या वाढविण्यासाठी लागवडीचे अंतर कमी करायचे असते. त्यासाठी वर्सरावर नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठातून घेतलेल्या संशोधनानुसार बीटी कापूस वाणांच्या लागवडीसाठी १० x ३० सेंमी (३ x १ फूट) अंतराची शिफारस केलेली आहे. म्हणजेच दोन ओळीतील अंतर १० सेंमी (३ फूट) ठेऊन दोन झाडांतील अंतर ३० सेंमी (१ फूट) ठेवावे. या अंतरावर लागवड केल्यास एक एकर क्षेत्रामध्ये १४५२० रोपे बसतील. सर्वसाधारणपणे महाराष्ट्रात

विभागनिहाय व माती प्रकारानुसार कपाशीची लागवड ३ x २ फूट, ४ x १.५ फूट, ३ x ३ फूट, ४ x ३ फूट, ५ x १ फूट, ६ x १ फूट अशा विविध अंतरावर करण्यात येते. म्हणजेच या विविध पारंपरिक अंतरावरील लागवडीमध्ये एकरी झाडांची संख्या ७२६०, ४८४०, ३६३०, ८७१२ अशी असते. पारंपरिक लागवड पद्धतीपेक्षा सघन लागवडीमध्ये एकरी झाडांची संख्या दुप्पट ते चारपट राहते. या सघन लागवडीमध्ये एका झाडाला सरासरी २० बोंडे / कैऱ्या लागतील, असे अपेक्षित आहे.

वाणांची निवड

सामान्यतः बीटी कापूस लागवडीमध्ये दीर्घ कालावधीची, वाढ अधिक असणारे व खत आणि सिंचनास प्रतिसाद देणारे संकरित वाण मोठ्या प्रमाणात वापरले जातात. तथापि, सघन लागवड पद्धतीसाठी आटोपशीर ठेवण असणारे (कॉम्पॅक्ट) वाण निवडणे आवश्यक आहे. म्हणजेच असे

वाण की ज्यांच्या फांद्यांची लांबी आणि झाडाची उंची कमी आहे. बाजारातील बहुतांश वाण या निकषांमध्ये बसत नाहीत. काही निवडक कंपन्यांचे विशिष्ट वाणच सघन लागवडीस उपयुक्त आहेत. त्यामुळे सघन लागवडीसाठी उंची आणि फांद्यांची लांबी कमी असणारे वाण निवडावे.

वाढरोधकाचा वापर

सघन लागवडीमध्ये झाडांची वाढ आटोक्यात (उंची तीन फुटांपर्यंत) ठेवण्यासाठी वाढरोधकांचा वापर करणे आवश्यक आहे. याकरिता मेपीक्वाट क्लोराइड या वाढरोधकाच्या १२ मिलि प्रति १० लिटर पाणी या प्रमाणे दोन वेळा फवारण्या कराव्या लागतील. यापैकी पहिली फवारणी पिकास पाते लागण्याच्या काळात (सरासरी ४५ दिवस) व दुसरी फवारणी पहिल्या फवारणीनंतर १५ दिवसांनी म्हणजेच ६० दिवसांच्या (फुले लागण्याच्या) काळात करावी. फवारणी करताना जमिनीमध्ये ओल असणे आवश्यक आहे. जमिनीमध्ये ओल नसल्यास पाऊस होईपर्यंत ३-४

दिवस फवारणीसाठी थांबावे अथवा उपलब्धता आल्यास संरक्षित सिंचन देऊन फवारणी करावी. या वाढरोधकाच्या फवारणीमुळे कापूस पिकाच्या कांड्यांमधील अंतर कमी होते. म्हणजेच शाकीय वाढीसाठी वापरले जाणारे अन्नद्रव्य फुले लागणे आणि बोंडाच्या वाढीकरिता वापरली जातात. म्हणजेच झाडाची उंची आणि फांद्यांची लांबी आटोक्यात राहते, पण फुले आणि बोंडांची वाढ होते. सघन लागवडीमध्ये पिकाची वाढ जास्त झाल्यास अपेक्षित उत्पादन मिळणार नाही, हे लक्षात ठेवा. (* लेबल क्लेम आणि अॅग्रीस्को शिफारस दोन्ही आहे.)

खत व्यवस्थापन

आपण सघन लागवडीमध्ये झाडांची एकरी संख्या वाढविलेली असते. त्यांची वाढ आटोक्यात ठेवूनही या वाढलेल्या झाडांपासून अपेक्षित वाढीव उत्पादन यांचे एकत्रित एकरी जैविक वजन (शाकीय वाढ + कपाशीचे वजन) अधिक होणार आहे. या कापसाच्या वाढलेल्या जैविक उत्पादनासाठी आवश्यक अन्नपुरवठा करण्यासाठी आपल्या विभागात पारंपरिक पद्धतीने बीटी कापूस पिकासाठी असलेल्या शिफारशीपेक्षा (पारंपरिक

शिफारस १२० N : ६० P : ६० K) यापेक्षा स्फुरद आणि पालाशची मात्रा २५ टक्के अधिक द्यावी. मात्र नत्राची एक व दोन महिन्यांनी द्यावयाची मात्रा देण्यापूर्वी पिकाची वाढ पाहूनच निर्णय घ्यावा. वाढ समाधानकारक असल्यास नत्राची मात्रा वाढवू नये. अन्यथा, नत्राची मात्रा जास्त होऊन शाकीय वाढ जास्त होईल आणि पाते-फुले यांची संख्या कमी होईल. म्हणून नत्रयुक्त खतांचा वापर कमी करावा.

गादी वाफा पद्धत

१ मीटर रुंद आणि १० मीटर लांबीचे वाफे तयार करावेत. गादी वाफे तयार करताना तळाशी प्लॅस्टिक पेपर किंवा खतांच्या रिकाम्या पिशव्या अंथरून त्यावर चांगले कुजलेले शेणखत व मातीचा मिश्रणाचा सहा इंच जाडीचा थर द्यावा. त्यावर बुरशीनाशक, कीटकनाशकाची बेणे प्रक्रिया केलेल्या दोन इंचाच्या एक डोळा कांड्या लावाव्यात. यासाठी कांडीतील अंतर एक ते दोन इंच आणि दोन ओळीतील अंतर एक इंच याप्रमाणे मांडणी करावी. त्यावर दोन ते अडीच सेंमी मातीचा थर दिल्यास अर्ध्या गुंठा क्षेत्रात (५० चौमी) एक हेक्टर क्षेत्राला पुरतील एवढी रोपे तयार होतात. रोपे काढताना गादी वाप्यास पाणी देवून रोपे काढल्यास मुळ्या तुटत नाहीत आणि सुकत नाहीत. काढलेल्या रोपांची लागवड लवकर केल्यास रोपे मरीचे प्रमाण कमी होते. यासाठी खर्च सुध्दा कमी येऊन बेणे वाहतुकीचा खर्च कमी होतो.

प्लॅस्टिक प्रो-ट्रे पद्धत

प्लॅस्टिक प्रो ट्रे ४२ आणि ६० कप, ५६० मि.मी. ३६० मि.मी. ७० मि.मी. आकार, ७५० मायक्रॉन जाडीचे वापरावेत. कोकोपीट हे चांगले निर्जंतुक केलेले असावे. त्याचा सामू ६.५ ते ७.५ असावा. नत्र: कर्बाचे प्रमाण २०:१, ईसी. ०.६ ते १.०७ डेसिसायमन प्रति मिटरपर्यंत असावा, धान्यांचे प्रमाण १० ते १५ टक्के व ओलावा २० टक्के पर्यंत असावा. एका ट्रेचे मिश्रण तयार करण्यासाठी कोकोपीट १ ते १.५ किलो, तांबडी माती ०.२५ किलो आणि रेंती ०.२५ किलो या प्रमाणात घेऊन मिश्रणास बुरशीनाशक व सूत्रकृमी नियंत्रणासाठी प्रक्रिया करावी. प्रक्रिया युक्त मिश्रण ट्रेमध्ये भरून बेणे प्रक्रिया केलेली एक डोळा टिपरी वापरून ट्रे पूर्णपणे भरावा. हलके पाणी देऊन २०० किंवा ५०० मायक्रॉन प्लॅस्टिक पेपरने हवामानानुसार ७ ते ९ दिवसांपर्यंत झाकून ठेवावा. त्यामुळे रोपे लवकर तयार होण्यास मदत होते. ३० ते ३५ दिवसाची रोपे लागणीस योग्य असतात. ही रोपे सुध्दा जोमाने वाढतात. फुटव्यांची संख्या जास्त मिळते. त्यामुळे बेणे उसाची संख्या आणि कांड्यांची संख्या जास्त मिळते. ४२ कप प्लॅस्टिक ट्रे मधील रोपांचे मरीचे प्रमाण कमी आहे. ६० ते ७० कपाच्या ट्रेमधील रोपांची विशेष काळजी घेतल्यास मर कमी होते.

एक डोळा चकती पद्धत

प्रो-ट्रे मध्ये एक डोळा चकतीचा वापर केल्यास साधारणपणे २५ ते ३० किलो वजनाच्या चकतीमध्ये एका एकरासाठी लागणारी रोपे तयार होतात. चकती काढून राहिलेल्या उसाचा चाऱ्यासाठी किंवा गाळपासाठी वापर होतो. उसापासून डोळ्याची चकती काढण्यासाठी कुशल व अनुभवी मनुष्यबळ लागते. डोळे उगवणीचे प्रमाण ८० ते ८५ टक्के असते. रोपे मरण्याचे प्रमाण १० ते १५ टक्के असते. या पद्धतीत सुध्दा उसाची वाढ जोमाने होऊन बेणे संख्या जास्त मिळते.

सोयाबीन लागवड तंत्रज्ञान!

जास्तीत जास्त उत्पादन देणारे नगदी पीक म्हणून अनेक शेतकरी सोयाबीन पिकाची निवड करतात. सलाम किसान समूहाकडून शेतकऱ्यांसाठी हरभरा लागवड तंत्रज्ञान विकसित करण्यात आले आहे.

» जमिनीची मशागत : जमीन चांगली नांगरून जमिनीची २ ते ३ वेळा वखरणी करावी. म्हणजे जमीन भुसभुशीत होईल. सिंगल सुपर फॉस्फेट - १ बॅग (५० किलो) जय संजीवनी - ५ किलोवरील घटकांची फवारणी करून पुन्हा एकदा नांगरणी करावी. (घटकांचे प्रमाण प्रति एकरसाठी दिलेले आहे.)

» वाण निवड : केडीएस ३४४, पीके ४७२, टीएमएस ३८, एमएसएस ११८८, फुले कल्याणी, जेएस १३०५, केएस १०३, डीएस २२५ किंवा बाजारात उपलब्ध असलेले कोणतेही बियाणे तुम्ही निवडू शकता. बियाण्याचे प्रमाण भारी जमिनीसाठी एकरी २२ ते २५ किलो तर हलक्या जमिनीसाठी २५ ते ३० किलो बियाणे लागते.

» बियाणे प्रक्रिया : पेरणीपूर्वी पुढील घटक १ लिटर पाण्यात मिसळून या मिश्रणात हे बियाणे भिजवून रात्रभर सावलीत वाळवावे. त्यानंतरच पेरणी करावी. ह्युमिक जेल - १०० ग्रॅम, मट्टा- कार्ब ५० - १०० ग्रॅम.

» खत व्यवस्थापन : सोयाबीनची लागवड जून व जुलै महिन्यात केली जाते. भारी व काळी माती असल्यास २ ओळींमधील अंतर २ फूट ठेवावे व मध्यम व हलक्या जमिनीत २ ओळींमधील अंतर १.५ फूट ठेवावे. तूर हे आंतरपीक म्हणून घ्यायचे असल्यास ६:१ किंवा ८:१ या प्रमाणात लागवड करावी. खताची पहिली मात्रा पेरणीसोबत द्यावी. २०:२०:००:३३ - १ पिशवी (५० किलो) हाय पॉवर -

१० किलोशक्ती सोने - १० किलो (घटकांचे प्रमाण हे प्रति एकरसाठी दिले आहे.)

» पहिली फवारणी : पहिली फवारणी पेरणीनंतर १८ ते २२ दिवसांनी करावी. खाली दिलेल्या घटकांचे प्रमाण प्रति १५ लिटर पंपासाठी आहे. ह्युमिक

काढणी

८० ते ९० टक्के पाने काड्यांसह गळून पडतात आणि शेगांचा रंग पिवळा ते काळा होतो तेव्हा सोयाबीन पिकाची काढणी करावी. बियाण्यातील ओलावा १४ ते १५ % असेल तेव्हा काढणी करावी. पीक धारदार विळ्याने जमिनीलगत कापून उन्हात चांगले वाळवावे. शेतकऱ्यांनी तज्ञांचा सल्ला घेऊन प्रत्यक्ष शेतात तांत्रिक माहितीचा अवलंब करावा.

जेल - २५ ग्रॅम, चॅलेंजर - ५ मिली, व्हे-टोक - २० ग्रॅम, पॉवर सेक्टर (स्टिकर) मिसळणे - प्रत्येक फवारणीसाठी १० मिली प्रति पंप फवारणीसाठी अनिवार्य आहे. गरज भासल्यास पिकाच्या स्थितीनुसार पहिली फवारणी पुन्हा करावी.

» तण व्यवस्थापन : पेरणीनंतर १५ ते २० दिवसांनी खुरपणी करावी. दुसरी खुरपणी पेरणीनंतर ३० ते ३५ दिवसांनी करावी. पेरणीनंतर १५ ते २१ दिवसांनीच तणनाशकाची फवारणी करावी.

» खताची दुसरी मात्रा : दोन ते तीन फुले

खोलवर करू नये, कारण यामुळे फूट कमी होते.

» लागणीनंतर पाण्याचा प्रवाह कमी ठेऊन हलके पाणी द्यावे.

» दोन रोपातील अंतरावर रोपांची संख्या निश्चित करावी.

» रोपांना मर आल्यास वापसा असताना कार्बेन्डाझिमची (२ टक्के) आळवणी करावी.

» नांग्या भरण्यासाठी ५ ते १० टक्के जादा रोपे राखून ठेवावीत.

दिसल्यास खाली दिलेल्या खताची फवारणी करून नंतर पिकाला पाणी द्यावे. युरिया - २०-३० किलो. दुसरी फवारणी खताची दुसरी मात्रा दिल्यानंतर दोन दिवसांनी करावी. (ही खताची मात्रा प्रति एकरसाठी दिली आहे.)

» दुसरी फवारणी : दुसरी फवारणी खताची दुसरी मात्रा दिल्यानंतर दोन

दिवसांनी करावी. खाली दिलेल्या घटकांचे प्रमाण प्रति १५ लिटर पंपासाठी आहे. वरद चमत्कार - ५ मिली, फ्लॉवर मजबूत - २५ मिली, डब्ल्यू-जजमेंट - २० मिली, वी-इमान - २० मिली, पॉवर सेक्टर (स्टिकर) चे मिश्रण - प्रत्येक फवारणीसाठी १० मिली प्रति पंप वापरावे. गरज भासल्यास पिकाच्या स्थितीनुसार दुसरी फवारणी पुन्हा करावी.

» तिसरी फवारणी : तिसरी फवारणी शेगा तयार करताना करावी. खाली दिलेल्या घटकांचे प्रमाण प्रति १५ लिटर पंप आहे. एमिनो जेल - २५ ग्रॅम, व्हाई-कॉम्बो - २५ ग्रॅम, व्ही-टोन - २५ मिली, व्हे-प्राइड - १५ ग्रॅम, पॉवर सेक्टर (स्टिकर) मिसळणे. प्रत्येक फवारणीसाठी १० मिली प्रति पंप वापरावे. गरज भासल्यास पिकाच्या स्थितीनुसार तिसरी फवारणी पुन्हा करावी.

रोप लागणीचे फायदे

- » बेणे बचत होते. नवीन प्रसारित जात कमी कालावधीत जास्त शेतकऱ्यांपर्यंत पोहोचते.
- » सर्व फुटव्यांची वाढ एकसमान झाल्याने प्रति एकरी ऊस संख्या जास्त मिळाल्याने उत्पादनात वाढ.
- » खोडवा पीक चांगले येऊन उत्पादनात वाढ.
- » ऊस लोळणे, पडण्याचे प्रमाण कमी होऊन रोग व किडींचा उपद्रव कमी होतो.
- » मोठ्या बांधणीपर्यंत प्रत्येक रोपांची देखभाल करता येते, त्यामुळे नांग्या पडण्याचे प्रमाण कमी होते.
- » फुटव्यांची संख्या, जास्त होऊन मोठ्या बांधणीपर्यंत अपेक्षित पक्व ऊस संख्या ठेवण्यास मदत होते.

रोप पुर्न:लागण करताना घ्यावयाची काळजी

- » रोप ३० ते ३५ दिवसांचे असताना लागण करावी.
- » लागणी अगोदर रोपाची पाने शेंड्याकडून १ ते १.५ इंचापर्यंत कापावीत.
- » जास्त वयाच्या रोपांचा वापर केल्यास फुटव्यांवर परिणाम होतो.
- » लागणी अगोदर रोपांना पाणी द्यावे. लागण करताना ट्रे मधील मिश्रणाचा गोळा फुटणारा नाही याची दक्षता घ्यावी.
- » लागणी अगोदर सरीस पाणी घ्यावे. पावसाळ्यात पाणी साठत असल्यास वापसा झाल्यानंतर सरीच्या बगलेत रोपांची लागण करावी.
- » शिफारशीत रासायनिक खत मात्रापैकी ५० टक्के मात्रा खड्ड्यात मातीत मिसळून आणि त्याबरोबरच दाणेदार कीटकनाशकाचा वापर रोप लागणीच्या वेळी करावा.
- » रोपांची लागण सरीत जास्त

ओमानजवळ तेलवाहू जहाजाला आग; २४ भारतीय खलाशी अडकले

असल्याची दिलासादायक प्राथमिक माहिती समोर आली आहे. या घटनेची माहिती मिळताच 'फॉरवर्ड सोमेन्स युनियन ऑफ इंडिया' या संघटनेने तातडीने पावले उचलली आहेत. युनियनने 'एक्स' या समाजाध्यमावर एक पोस्ट

शेअर करत परिस्थितीचे गांभीर्य निदर्शनास आणून दिले. ओमानच्या किनाऱ्याजवळ अडकून पडलेल्या या २४ भारतीय खलाशांना सुकृतिपणे बाहेर काढण्यासाठी संघटनेने थेट भारत सरकार आणि भारतीय नौदलाकडे तातडीच्या मदतीची याचना केली आहे. सध्या जहाजावरील नेमके नुकसान किती झाले आहे आणि अडकलेल्या अधिकाऱ्यांची व कर्मचाऱ्यांची सविस्तर नावे काय आहेत, याची अधिकृत माहिती अद्याप गुलदस्त्यात आहे.

या संपूर्ण प्रकरणावर केंद्रीय जहाजबांधणी मंत्रालयाने बारकाईने लक्ष केंद्रित केले आहे. मंत्रालयाचे संचालक ओपेश कुमार शर्मा यांनी स्पष्ट केले की,

'मारीवेक्स' या जहाजाला लागलेली आग ही तांत्रिक बिघाडामुळे लागली की हा युद्धाच्या धर्मीयरील झालेला एखादा हल्ला होता, याचे मूळ कारण अद्याप स्पष्ट झालेले नाही. या घटनेचा सखोल तपास सुरू आहे. एक मोठी जमेची बाजू म्हणजे, ज्यावेळी ही घटना घडली तेव्हा टँकरमध्ये कोणतेही इंधन किंवा माल नव्हता; अन्यथा मोठा स्फोट होऊन भयंकर अनर्थ ओढवला असता. हे जहाज भारतातील कारवार बंदरावरून ओमानच्या दिशेने मार्गक्रमण करत होते. जहाजबांधणी मंत्रालय आता परराष्ट्र मंत्रालय आणि संबंधित जहाजाच्या मालकांशी सतत संपर्कात असून परिस्थितीवर नियंत्रण मिळवण्याचे प्रयत्न सुरू आहेत.

१६०० अंश तप्त लोहरस अंगावर पडल्याने ८ मजुरांचा मृत्यू

विशाखापट्टणम (वृत्तसंस्था) - आंध्र प्रदेशातील विशाखापट्टणम येथील स्टील प्लान्टमध्ये सोमवारी मोठा अपघात झाला. प्लान्टमध्ये सुमारे १६०० अंश तापमानाचे वितळलेले लोह (मोल्टन आयर्न) मजुरांवर पडले. या अपघातात ८ मजुरांचा मृत्यू झाला, तर अनेक जण जखमी झाले. सर्व जखमींना उपचारासाठी रुग्णालयात दाखल करण्यात आले आहे.

मिळालेल्या माहितीनुसार, प्लान्टमध्ये क्रेनच्या मदतीने एका मोठ्या बकेटमध्ये वितळलेले लोह एका ठिकाणाहून दुसऱ्या ठिकाणी नेले जात होते. याच दरम्यान बकेटचा तोल बिघडला आणि त्यातील गरम लोह खाली काम करणाऱ्या कर्मचाऱ्यांवर पडले.

हा अपघात राष्ट्रीय इस्पताल निगम लिमिटेड च्या स्टील प्लान्टमध्ये झाला. अपघातानंतर प्लान्ट परिसरात गोडळ उडाला. मदत आणि बचाव पथकाने तात्काळ घटनास्थळी पोहोचून जखमींना बाहेर काढले आणि रुग्णालयात पोहोचवले.

अधिकाऱ्यांनी सांगितले की, सध्या अपघाताच्या कारणांची चौकशी सुरू आहे. तांत्रिक बिघाड किंवा सुरक्षा मानकांमध्ये कोणतीही त्रुटी होती का, याचा शोध घेतला जात आहे.

आंध्र प्रदेशचे मुख्यमंत्री एन. चंद्रबाबू नायडू यांनी या घटनेबद्दल दुःख व्यक्त केले. तर, गुहमंत्रि वंगलापुडी अनिता यांनी विशाखापट्टणमचे जिल्हाधिकारी आणि शहर पोलीस आयुक्तांशी फोनवर बोलून घटनेची माहिती घेतली. त्यांनी अधिकाऱ्यांना जखमींना उत्तम उपचार देण्याचे आणि बचावकार्य वेगाने करण्याचे निर्देश दिले.

विशाखापट्टणम स्टील प्लान्ट केंद्र सरकारच्या पोलाद मंत्रालयाच्या अखत्यारीतील सार्वजनिक

क्षेत्रातील उपक्रम आहे. या प्लान्टमध्ये उत्पादन १९९२ मध्ये सुरू झाले होते. हा देशातील पहिला आणि एकमेव किनारी स्टील प्लान्ट आहे, जिथून कच्च्या मालाची आयात आणि तयार पोलादाची निर्यात केली जाते.

हा प्लान्ट सुमारे ३३,००० एकरमध्ये पसरलेला आहे. याची सध्याची उत्पादन क्षमता वार्षिक सुमारे ७.३ दशलक्ष टन आहे. विशाखापट्टणम प्लान्टमध्ये लांब पोलादी उत्पादने तयार होतात, ज्यांचा वापर बांधकाम, रेल्वे, पायाभूत सुविधा, ऑटोमोबाइल आणि अभियांत्रिकी क्षेत्रात होतो. यात टीएमटी बार, वायर रॉड, स्क्रॅचरल स्टील आणि इतर पोलादी उत्पादनांचा समावेश आहे.

२०२१ मध्ये केंद्र सरकारने याच्या खाजगीकरणाला प्रस्ताव ठेवला होता, ज्याला आंध्र प्रदेशात मोठ्या प्रमाणावर विरोध झाला. ठळक दीर्घकाळापासून आर्थिक संकट आणि कच्च्या मालाच्या किमतीसारख्या समस्यांशी झुंजत आहे. २०२५-२६ मध्ये केंद्र सरकारच्या आर्थिक मदतीमुळे आणि उत्पादन वाढल्यामुळे प्लान्टच्या स्थितीत सुधारणा दिसून आली.

'भारतातील आर्थिक राजकीय संकटे-वास्तव आणि परिणाम' सेन्सेक्स ७१९ अंकांनी कोसळला; विषयावर टिळक भवनमध्ये १३ जूनला विशेष चर्चासत्र

मुंबई (प्रतिनिधी) - महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटीच्या अर्थशास्त्र विभाग व ऑल इंडिया प्रोफेशनल काँग्रेस वतीने दिनांक १३ जून २०२६ रोजी काँग्रेस पक्षाचे मुख्यालय टिळक भवन येथे एका विशेष चर्चासत्राचे आयोजन करण्यात आले आहे. 'भारतातील आर्थिक राजकीय संकटे-वास्तव आणि परिणाम' विषयावर हे चर्चासत्र असून माजी केंद्रीय अर्थमंत्री यशवंत सिन्हा, अर्थतज्ज्ञ अरुणकुमार, माजी मुख्यमंत्री पृथ्वीराज चव्हाण, माजी खासदार कुम

र केतकर, प्रदेश काँग्रेसच्या अर्थशास्त्र विभागाचे प्रमुख विश्वास उटगी हे या चर्चासत्रात सहभागी होत आहेत तर कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी काँग्रेसचे प्रदेशाध्यक्ष हर्षवर्धन सपकाळ आहेत. देश सध्या गंभीर आर्थिक संकटातून जात असून महागाई प्रचंड वाढलेली आहे, बेरोजगारीची संख्याही दिवसेंदिवस वाढत आहे, कामगार क्षेत्रावर संकट आले आहे. नवीन नोकऱ्या उपलब्ध होत नाहीत, उलट कंत्राटी पद्धतीने नोकऱ्यांवर केली जात आहे. नोटबंदी व जीएसटीमुळे कृषी

क्षेत्र व उत्पादन क्षेत्र पूर्णपणे कोलमडून पडले आहे. बँकिंग आणि विमा क्षेत्रही धोक्यात असून देशात फक्त २-३ बँकांचे शिल्लक ठेवण्याचा घाट घातला जात आहे. वित्तीय क्षेत्राचे परदेशीकरण हा सर्वात मोठा धोका आहे. सरकारच्या चुकीच्या आर्थिक धोरणांचा फटका सर्वच क्षेत्रांना बसत आहे. या अत्यंत गंभीर मुद्द्यांवर या चर्चासत्रात अर्थतज्ज्ञ मार्गदर्शन करणार आहेत, अशी माहिती महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटीकडून देण्यात आली आहे.

मुंबई (प्रतिनिधी) - भारतीय शेअर बाजारात सप्ताहाच्या सुरुवातीलाच गुंतवणूकदारांना मोठा झटका बसला आहे. जागतिक बाजारातील कमकुवत संकेत आणि कच्च्या तेलाच्या वाढत्या किमतीमुळे भारतीय बाजारात आज घसरण झाल्याचे पाहायला मिळाले. आजच्या सत्रादरम्यान मुंबई शेअर बाजाराचा निर्देशांक 'बीएसई सेन्सेक्स' तब्बल ७१९ हून अधिक अंकांनी कोसळला. तर दुसरीकडे, राष्ट्रीय शेअर बाजाराचा निर्देशांक 'निफ्टी ५०' देखील २४३ अंकांनी घसरून २३,१२३ वर पोहोचला. बाजारातील या अचानक आलेल्या भूकंपामुळे गुंतवणूकदारांचे कोट्यवधी रुपये एकाच झटक्यात बुडाले आहेत.

कच्च्या तेलाच्या किमतीत झटका : आंतरराष्ट्रीय बाजारात ब्रेट ब्रूड ऑईलच्या किमतीमध्ये झालेली मोठी वाढ हे बाजार घसरण्याचे सर्वात मुख्य कारण आहे. भारत हा खनिज तेलाचा मोठा आयातदार देश असल्याने तेलाच्या किमती वाढल्यास देशांतर्गत महागाई वाढण्याची भीती निर्माण होते.

भू-राजकीय तणाव : आंतरराष्ट्रीय स्तरावर विशेषतः पश्चिम आशियातील वाढत्या भू-राजकीय तणावामुळे जागतिक पुरवठा साखळी विस्कळीत होण्याची शक्यता निर्माण झाली आहे. परिणामी, जागतिक गुंतवणूकदारांनी जोखमीच्या मालमत्तांमधून (इकिटी) पैसे काढून घेण्यास सुरुवात केली आहे.

टी.सी. हखली

माझी तौकीर उल अकमल या नावाची बारावीची टी.सी. नांदेड ते विष्णुपुरी आंदोलन करत असताना हखली आहे. कुणास सापडल्यास खालील पत्त्यावर आणून द्यावी योग्य ते बक्षीस दिले जाईल.

पत्ता : तौकीर उल अकमल रा. बिलात नगर, नांदेड मो.नं. ७३८५२२८८१

Change In Name

My Old Name is **AFSHAN** (As Per Birth Certificate) Wich Now I am Changing As New Name **AFSHA FIRDOUS MOHAMMED ALI** Hence Forth My All Correspondance Will Be Done As Per My New Name Please Consider the Same.

Sign By : **AFSHA FIRDOUS MOHAMMED ALI**
Address : 9-7-1173, Near Sharifa Masjid, Hyder Bagh No.1 Degloor Naka, Itwara, Nanded, (Maharashtra) 431604
Mobile No : 8605273811

कुत्रीचे पिल्ले विकणे आहे

डॉक्टर मॅन, जर्मन शेफर्ड, ग्रॅंड, लेवरा डॉग, पामोलियन इत्यादी १२० प्रकारच्या जातीची कुत्रीचे पिल्ले मिळतील.

संपर्क गोपालअण्णा
डॉग डिलर
मोबाईल नंबर
९८५०६८८५२८

पाहिजेत

मिलिंद शिक्षण प्रसारक मंडळ अंबाडी ता.किनवट जि.नांदेड द्वारा संचलित वसतिगृहात खालील प्रमाणे पदे भरावयाचे आहे.

अ.क्र.	वसतिगृहाचे नांव	पद	दरमहा मानधन	संख्या
१	डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मुलांचे वसतिगृह गोकुंदा ता.किनवट जि.नांदेड	चौकीदार	७५००	०१
२	आदर्श मुलींचे वसतिगृह,गोकुंदा ता.किनवट जि.नांदेड	स्वयंपाकी	८५००	०१
३	रमामाता आंबेडकर मुलींचे वसतीगृह गोकुंदा ता.किनवट जि.नांदेड	चौकीदार	७५००	०१

वरील पदे मानधन तत्वावर भरावयाची असल्यामुळे इच्छूक उमेदवारांनी दिनांक २१/०६/२०२६ पर्यंत सकाळी ११:०० वाजता संस्थेच्या गोकुंदा ता. किनवट जि.नांदेड येथील कार्यालयात मुळ कागदपत्रासह स्वखर्चाने उपस्थित रहावे.

संकेटरी
मिलिंद शिक्षण प्रसारक मंडळ अंबाडी ता.किनवट जि.नांदेड.

Change In Name

My old Name is **SHAIKH SHAHZAD ADIL** Which now I am Changing as New Name **SHAIKH SHAHZAD SHAIKH SALEEMUDDIN** Henceforth my all correspondence will be done as per my new name. Please consider the name
Address: H.NO.801, NOMANIYA NAGAR, NEAR SANA HIGH SCHOOL, TAROD BK, NANDED - 431605 Mob: 7798494992

Change In Name

My old Name is **SHAIKH SANA NAHEED** WhichnowIamChangingasNewName**SHAIKH SANA NAHEED SHAIKH SALEEMUDDIN** Henceforth my all correspondence will be done as per my new name. Please consider the name
Address: H.NO.801, NOMANIYA NAGAR, NEAR SANA HIGH SCHOOL, TAROD BK, NANDED - 431605
Mob: 9421850987

Change In Name

My old Name is **ATIKHUNNISA SHAIKH SALIMUDDIN** Which now I am Changing as New Name **ATIQUINISSA SADIQ ALI** Henceforth my all correspondence will be done as per my new name. Please consider the name
Address: H.NO.801, NOMANIYA NAGAR, NEAR SANA HIGH SCHOOL, TAROD BU NANDED-431605
Mob: 9421850987

Change In Name

My old Name is **PATHAN NASEEM BEGUM IBRAHIM KHAN** Which now I am Changing as New Name **NASEEM KHANAM MOHAMMED ZAHIRUDDIN** Henceforth my all correspondence will be done as per my new name. Please consider the name
Address: Sr.No. 39 (B), Plot No. 20, Tahura Bag, Near Gausia Masjid Nanded 431601
Mo.No. 9860718687

Change In Name

My old Name is **SHEIKH SALIMUDDIN.** Which now I am Changing as New Name **SHAIKH SALEEMUDDIN CHAND SAB** Henceforth my all correspondence will be done as per my new name. Please consider the name
Address: H.NO.801, NOMANIYA NAGAR, NEAR SANA HIGH SCHOOL, TAROD BU NANDED-431605
Mob: 9421850987

Change In Name

My old Name is **SHILPA SHRIKANT MUSANDE.** Which now I am Changing as New Name **SHILPA VITTHALRAO KALYANKAR** Henceforth my all correspondence will be done as per my new name. Please consider the name
Address: D/o. Vitthalrao Kalyankar At.Po. Gadgebaba Nagar, Loha, Loha Nanded Mo.No. 9730857001, 7397831675

Change In Name

My old Name is **SHAIKH SHAHBAZ TANVIR** Which now I am Changing as New Name **SHAIKH SHAHBAZ TANVIR SHAIKH SALEEMUDDIN** Henceforth my all correspondence will be done as per my new name. Please consider the name
Address: H.NO.801, NOMANIYA NAGAR, TAROD BU NANDED-431605
Mob: 8888461935

जाहीर प्रगतन

मौजे वाडी (बु.) ता.जि. नांदेड हद्दीतील गट नं. १२/डी/१, १२/डी/३ मधील प्लॉट क्र. २ चा पश्चिमेकडील भाग साईज लांबी- दक्षिण-उत्तर : पूर्वेकडून ५० फुट म्हणजेच १५.२४ मीटर व पश्चिमेकडून ४९ फुट म्हणजे १५.११ मीटर व रुंदी - पूर्वे-पश्चिम : १५ फुट म्हणजे ४.५७ मीटर ज्याचे एकूण क्षेत्रफळ ७४६ चौ. फुटाचा प्लॉट रमेश (रामेश्वर) नागोजी खंदार रा. श्रावस्तीनगर नांदेड यांचेकडून कांबळे नागोराव भीमराव रा. हसनळ (पी.डी.) ता. मुखेड जि. नांदेड यांनी विकत घेण्याचा सौदा केला असून बयाना म्हणून काही रक्कम दिली आहे.

प्लॉटची चतुःसिमा- पूर्वेस - सदरील प्लॉटचा उर्वरीत भाग, पश्चिमेस - प्लॉट नं. ३, दक्षिणेस - सदरील सर्व्हे नं. पैकी जमीन व उत्तरेस - २० फुट रुंद रस्ता.

तरी वरील चतुःसिमेच्या आतील प्लॉट बद्दल कोणाचा हक्क, उजर, दावा, आक्षेप, सरकारी किंवा निमसरकारी बोजा असेल त्यांनी आपला उजर, आक्षेप हे जाहीर प्रगतन प्रसिद्ध झाल्यापासून ७ दिवसांच्या आत लेखी कागदपत्री पुराव्यासह खालील पत्त्यावर सादर करावा. मुदतीनंतर आलेला उजर, आक्षेप श्राद्ध धरल्या जाणार नाही व नंतर प्लॉटचे खरेदीखत कांबळे नागोराव भीमराव यांच्या नावे करून घेण्यात येईल.

करीता हे जाहीर प्रगतन.

जाहीर प्रगतन देणार
कांबळे नागोराव भीमराव
रा. हसनळ (पी.डी.) ता. मुखेड जि. नांदेड

कागदपत्र हरवले

माझी बालाजी उत्तम जोगदळे या नावाची दहावी पासचा मार्कमेमो व सनद, बारावी पासचा मार्कमेमो व सनद, आधारकार्ड, पॅनकार्ड, वाहन चालक परवाना तसेच इतर महत्त्वाचे कागदपत्रे सिडको ते चंदासिंग कॉर्नर ऑटो प्रवासात हरवले आहे. कोणाला सापडल्यास खालील पत्त्यावर संपर्क साधावा.

- संपर्क पत्ता -
बालाजी उत्तम जोगदळे
रा. डोलारा ता. लोहा जि. नांदेड मो.नं. ९५२९३०१३०३

नांदेड वाघाळा महानगरपालिका, नांदेड

क्षेत्रिक कार्यालय क्र. ०६ सिडको

जा.क्र. : नांवाशमनपा/क्षेत्रिक/नापवि/३६०/२०२६

जाहीर प्रगतन
संचिका क्र. ५६ सिडको/२०२६-२७
प्रकरण :- नाव परिवर्तन करणे बाबत.

या जाहीर प्रगतनाद्वारे सर्व जनतेस कळविण्यात येते की, ज्योत्सना मनोहर जांबळे रा. हडको नांदेड यांचा अर्ज दि. ४/५/२०२६ यांनी अर्ज सादर केला आहे की, मनपा / सिडको घर क्र. एन.डी.३२ एम/२३/०२ एकुण क्षेत्रफळ ३५.०० चौ.फुट आहे. ज्याचा महापालिका मालमत्ता क्र. ११-९-१०२ पीन नं. ४०५११०१३२४ जी.एम.पाटील देवशाला अशोक मारुडवार यांचे नावे असलेली मालमत्ता अर्जाद्वारे खरेदीखत/विक्रीखत/सोसायटी क्रन्हेन्सडीड/ओनरशिप पद्धतीने विक्रीखत/भाडेपट्टा हस्तांतरण सिडको/हडको दस्त क्र. १११७३/२५ दि. २९/१२/२०२५ व सिडको प्रशासन भाडेपट्टा हस्तांतरण आदेश लिंकदस्त क्र. ५७४/२१ दि. २०/०१/२०२१ व लिंक दस्त क्र. १०३७३/११ दि. २४/०१/२०२१ आधारे प्राप्त झालेली आहे. त्यांच्या नावाने नोंद नांदेड वाघाळा शहर महानगरपालिका मालमत्ता कर आकारणी नोंद वहीत घेण्यात येत आहे.

तरी या संबंधात कोणास काही आक्षेप असल्यास त्यांनी जाहीर प्रगतन प्रसिद्ध झाल्याच्या तारखेपासून १५ दिवसांच्या आत या कार्यालयात आपला लेखी आक्षेप पुराव्यासह दाखल करावा. अन्यथा वरील अवधी संपल्यानंतर सदरील मालमत्तेवर अर्जाद्वाराच्या नावाने मालमत्ता कर आकारणी नोंद वहीत सदरील नावाची नोंद घेण्यात येईल.

चतुःसिमा - पूर्वेस - एन.डी.-३२/एम/२३/०१, पश्चिमेस - एन.डी.-३२/एम/२३/०३, दक्षिणेस - मोकळी जागा, उत्तरेस - ड्रेनेज लाईन.

क्षेत्रिय अधिकारी
क्षेत्रिक कार्यालय क्र. ६ सिडको
नांदेड वाघाळा शहर महापालिका नांदेड

वात रोगावर, गुडघेदुखी, संधीवात, आमवात, मनक्यात गॅप येणे, नस दबणे यावर खात्रीशीर ईलाज.

:: पत्ता ::

सेवा विलनीक

गणराज फर्निचरच्या बाजुला मेन रोड तुप्पा पाटी, नांदेड -९

संपर्क : डॉ. सय्यद ताहेर, मो. ९६७३५५९९००, ९७६७७९९१०१, ९८६०९२९३५६

जोडातीर समाचार

हर्बल ट्रिटमेंट

१६ वर्षांपासून नांदेडकरांच्या सेवेत...

किडे, मुंग्या, मुंगळे, झुळ, पाल, उंदीर, डेकून, साप, कबुतर, वाळवी, मधुपळे इत्यादींचा खात्रीशीर उपाय. कामाचा कुठलाही साईड इफेक्ट नाही. त्रास नाही, वास नाही.

पूर्णा रोड, बी.एस.एन.एल. ऑफिससमोर नांदेड मो. 9284804221, 9637704308

मंगळवार, दि. ९ जून २०२६

पान ६

जिल्हा परिषदेचा आरोग्यदूत उपक्रम विद्यार्थींचे गावांचा कायापालट करतील - राहुल कर्डिले

नांदेड (प्रतिनिधी) - जिल्हा परिषदेने विद्यार्थ्यांसाठी सुरु केलेला आरोग्यदूत उपक्रम सत्य असून शालेय विद्यार्थी आरोग्यदूत म्हणून गावागावांमध्ये आरोग्य जनजागृती घडवून आणतील आणि गावांचा कायापालट करतील, असे प्रतिपादन जिल्हाधिकारी राहुल कर्डिले यांनी केले.

जिल्हा माता-बाल संगोपन अधिकारी डॉ. संतोष नवले, डॉ. शिवशक्ती पवार, डॉ. सलमा हिराणी, दिव्यांग सक्षमीकरण अधिकारी अश्वतथ गंजेवार, मुख्यमंत्री फेलो भार्गवी मुंदे, मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांचे स्वीय सहाय्यक शुभम तेलवार आदी उपस्थित होते.

पुढे ते म्हणाले, ग्रामीण भागात आजही अनेक नागरिक फिरकोड आजारांवर योग्य वैद्यकीय उपचार घेण्याऐवजी अंगावर दुखणे काढण्याचा प्रयत्न करतात. अशा परिस्थितीत नागरिकांना आरोग्याविषयी प्राथमिक माहिती देणारी आरोग्यदूत संकल्पना अत्यंत महत्त्वाची ठरणार आहे. आरोग्यदूत ही लोकचळवळ जिल्हात आरोग्यसंपन्न समाज घडविण्यासाठी प्रभावी

माहिती जिल्हा परिषदेच्या मुख्य कार्यकारी अधिकारी तथा प्रशासक मेघना कावली यांनी दिली. त्या म्हणाल्या, या उपक्रमामुळे गावपातळीवर आरोग्यविषयक जनजागृती, मार्गदर्शन आणि लोकसहभाग वाढविण्यावर भर दिला जाणार आहे. आरोग्यदूतांच्या माध्यमातून विविध आजारांबाबत प्राथमिक माहिती, प्रतिबंधात्मक उपाययोजना, स्वच्छतेचे महत्त्व, पोषण, पशु व मानव आरोग्याशी संबंधित बाबी तसेच अपघात व आपत्कालीन परिस्थितीत घ्यावयाची काळजी याबाबत मार्गदर्शन केले जाणार आहे.

आरोग्य क्षेत्रातील तज्ज्ञ, डॉक्टर आणि विविध विभागांच्या समन्वयातून हा उपक्रम प्रभावीपणे राबविण्यात येणार असून विद्यार्थ्यांच्या माध्यमातून आरोग्यविषयक जागरूकतेची व्यापक चळवळ उभी राहील, असा विश्वास त्यांनी व्यक्त केला. कार्यक्रमाने प्रास्ताविक जिल्हा आरोग्य अधिकारी डॉ. संतोष सूर्यवंशी यांनी केले. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन जनसंपर्क अधिकारी मिलिंद व्यवहारे यांनी केले, तर आभार रेणुका दाराडे यांनी मानले.

डीआयजी ऑफिस ते भगतसिंग चौक रस्त्यावर मनपाची 'बुलडोझर' कारवाई

नांदेड (प्रतिनिधी) - शहराच्या पायाभूत सुविधांचा विकास आणि वाहतूक कोंडी सोडवण्यासाठी महानगरपालिकेने सोमवार, दि. ८ जून रोजी एक मोठी कारवाई केली. कौठा परिसरातील डीआयजी ऑफिस (विशेष पोलीस महानिरीक्षक कार्यालय) ते भगतसिंग चौक या दरम्यान रस्ता रूंदीकरणामुळे अनेक वर्षांपासून अडथळा ठरत असलेली अवैध अतिक्रमण महापालिकेच्या अतिक्रमण हटाव पथकाने भुईसपाट केली आहेत. या धडक कारवाईमुळे आता या भागात ३० मीटर रूंदीचा रस्ता तयार करण्याचा मार्ग निर्विघ्न झाला आहे.

कौठा ते असर्जन दरम्यान या भागातील वाढती वाहतूक लक्षात घेता हा रस्ता ३० मीटर रूंद केला जाणार होता. सदरील रस्त्याचे काम सार्वजनिक बांधकाम विभागामार्फत करण्यात येत असून, या रस्त्याची एकूण जागृकतेची व्यापक चळवळ उभी राहील, असा विश्वास त्यांनी व्यक्त केला. कार्यक्रमाने प्रास्ताविक जिल्हा आरोग्य अधिकारी डॉ. संतोष सूर्यवंशी यांनी केले. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन जनसंपर्क अधिकारी मिलिंद व्यवहारे यांनी केले, तर आभार रेणुका दाराडे यांनी मानले.

येत रस्त्याच्या कामातील अडथळा दूर केला आहे. कारवाईदरम्यान कायदा व सुव्यवस्थेचा प्रश्न निर्माण होऊ नये म्हणून मोठा पोलीस बंदोबस्त तैनात करण्यात आला होता.

हा रस्ता कौठा परिसराला शहराच्या मुख्य भागाशी जोडणारा एक महत्त्वाचा मार्ग आहे. मात्र, रस्त्यावरील वाढत्या अतिक्रमणामुळे येथे सातत्याने वाहतूक कोंडी होत होती आणि अपघातांचा धोका वाढला होता. महापालिकेच्या या कारवाईमुळे स्थानिक नागरिक, वाहनचालक आणि व्यापारी वर्गाने सुटकेचा श्वास सोडला आहे. सदरील कारवाई पालिका आयुक्त डॉ. महेशकुमार डोईफोडे, पोलीस अधीक्षक अविनाश कुमार व अतिरिक्त आयुक्त गिरीश कदम यांच्या यामध्ये प्रामुख्याने स्थानिक भूधारक शहाणे यांच्या विरोधास न जुमानता महापालिकेने दिलीय टांकळीकर, नगररचनाकार ओम

एलसीबीच्या छाप्यात साडेचार लाखांचा गुटखा जप्त; गुन्हा दाखल

नांदेड (प्रतिनिधी) - शहरामध्ये राज्य सरकारने बंदी घातलेला विविध कंपनीचा गुटखा, सुगंधी सुपारी, पान मसाला आदी आरोग्याच्या घातक असलेले अन्रपदार्थ सर्रास विक्री होत असल्याच्या तक्रारी प्राप्त झाल्यानेत वरिष्ठांच्या आदेशावरून स्थानिक गुन्हे शाखेच्या पथकाने शहराच्या जुनागंज भागात कारवाई केली. यावेळी साडेचार लाख रुपयांचा गुटखाला जप्त करून तिघांविरुद्ध गुन्हा दाखल केला आहे.

आपंशेन क्रकडाऊन अंतर्गत अवैध धंद्यावर कायदेशीर कारवाई करण्याची मोहीम पोलीसांनी हाती घेतली आहे. स्थानिक गुन्हे शाखेचे पोलीस निरीक्षक अतुल भोसले हे स्वतः फिल्डवर उतरून आपल्या अन्य सहकार्यांनाही सोबत घेऊन अवैध धंद्यांविरुद्ध कडक कारवाई करण्याच्या सूचना देत पुढाकार घेत आहेत. त्यानुसार सपोनि विठ्ठल घोगरे व त्यांचे पथकातील अमलदार हे दि. ७ जून रोजी इतवारा पोलीस ठाण्याच्या हद्दीत पेट्रोलिंग करीत असताना जुना गंज, गणीपुरा येथे फेमस हॉटेलच्या पुर्वेस असलेल्या गल्लीमध्ये एक जण राज्य सरकारने प्रतिबंधित केलेला गुटखा लपवून ठेवून त्याची विक्री करीत असल्याची गोपनीय माहिती मिळाली. त्यावरून सदरची माहिती वरिष्ठांना कळवून त्यांच्या आदेशाप्रमाणे मिळालेल्या माहितीचे ठिकाणी जुना गंज, गणीपुरा नांदेड येथे फेमस हॉटेलच्या पुर्वेस असलेल्या गल्लीमध्ये सापळा लावून मोहम्मद अल्ताफ शेख छोटे मिया (वय २३ वर्ष, रा. शालीमार शादीखाना जवळ, हरण बाग, देगलूर नाका, नांदेड) यास ताब्यात घेवून त्याच्या जवळ असलेल्या पिवळ्या फारीखाली पाहणी केली

असता महाराष्ट्र शासनाने प्रतिबंधित केलेला अन्र पदार्थ गुटखा, सुगंधीत पान मसाला, सुगंधीत जर्दा, तंबाखू किंमत ४ लाख ५० हजार ३७ रुपयांचा मुद्देमाल सापडला. सदरचा मुद्देमाल जप्त करण्यात आला. सदरचा माल हा शेख जुबेर शेख खदीर रा.गुज ता. भैसा जिल्हा निर्मल, राज्य तेलंगणा याने पाठविला असल्याचे सांगितले. आरोपी मोहम्मद अल्ताफ शेख छोटे मिया यास मुद्देमालासह पो.स्ते. इतवारा यांचे ताब्यात देऊन मोहम्मद अल्ताफ शेख छोटे मिया, रा. शालीमार शादीखाना जवळ, हरण बाग, देगलूर नाका, नांदेड व शेख जुबेर शेख खदीर रा.गुज ता. भैसा जिल्हा निर्मल, राज्य तेलंगणा असे दोघांविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

मुदखेड-माळकौठा रस्त्यावर कारचा अपघात

दोन जण जखमी

मुदखेड (प्रतिनिधी) - मुदखेड-माळकौठा रोडवरील श्रीकृष्ण पेट्रोल पंपाजवळ सोमवारी पहाटेच्या सुमारास एका कारचा भीषण अपघात झाला. चालकाचा गाडीवरील ताबा सुटल्याने कार रस्त्याच्या कडेला असलेल्या मुरमाच्या ढिगाऱ्याला आणि संकेतांक खांबाला धडकून पलटी झाली. या अपघातात कारमधील दोघेजण जखमी झाले असून, सुदैवाने कोणतीही जीवितहानी झाली नाही. पहाटे सव्वा सहा वाजेच्या सुमारास मुदखेड-माळकौठा रोडवरील श्रीकृष्ण पेट्रोल पंपाच्या समोर आणि 'पंचकृष्ण हॉटेल'च्या बाजूला कार चालकाचे वाहनावरील नियंत्रण सुटले. भरधाव कार थेट रस्त्याशेजारील मुरमाच्या ढिगाऱ्यावर चढली आणि बाजूच्या खांबाला धडकून उलटली.

अपघात इतका भीषण होता की, गाडीचे मोठे नुकसान झाले आहे. ग्रामीण रुग्णालयातील डॉक्टरांनी आणि वैद्यकीय कर्मचाऱ्यांनी घटनेचे गांभीर्य ओळखून जखमींवर तातडीने उपचार सुरु केले. योग्य वेळी मदत आणि उपचार मिळाल्याबद्दल जखमींच्या नातेवाईकांनी आणि नागरिकांनी मुंगल कुटुंबीय तसेच मुदखेड येथील डॉक्टरांचे आभार मानले आहेत.

उत्तमराव सूर्यवंशी यांचे निधन

भोकर (प्रतिनिधी) - भोकर येथील उत्तम बाजीराव पाटील सूर्यवंशी मातुळकर (पणन महासंघाचे सेवानिवृत्त ग्रेडर) वय (७०) यांचे ८ जून रोजी २०२६ रोजी दुपारी १२ वाजताच्या दरम्यान पवार कॉलनीत कामेही अशीच राहत्या घरी अल्पशा आजारांने निधन झाले. त्यांच्या पश्चात दोन मुले, दोन मुली, सुना, नातवंड असा परिवार आहे. उर्वरित कामेही निधर्तार, दि. ९ जून रोजी स. १० वा. हिंदू स्मशानभूमी भोकर येथे अंत्यसंस्कार करण्यात येणार आहेत.

खत टंचाईवरून हिमायतनगरात कृषी कार्यालयासमोर शेतकऱ्यांचे अर्धनग्न आंदोलन

○ स्थानिक शेतकऱ्यांना खत नाकारून बाहेरील लोकांना पुरवठ्याचा आरोप ○ कृषी विभागाच्या भूमिकेवर प्रश्नचिन्ह ○

नांदेड (प्रतिनिधी) - हिमायत-नगर येथे खरीप हंगाम तोंडावर असताना तालुक्यात खत टंचाईचा प्रश्न गंभीर बनला आहे. खत वितरणातील कथित अनियमिततेविरुद्ध शेतकऱ्यांचा संताप उफाळून आला आहे. तालुक्यातील कृषी दुकानदार आणि कृषी विभागाच्या संगनमताने स्थानिक शेतकऱ्यांना खतापासून वंचित ठेवून काळाबाजार करण्याचा प्रयत्न होत असल्याचा आरोप राष्ट्रवादी काँग्रेस (अजितदादा गट)चे

तालुकाध्यक्ष वामनराव पाटील वडगावकर यांनी केला आहे. या निषेधार्थ सोमवार, दि. ८ जून रोजी हिमायतनगर येथील तालुका कृषी अधिकारी कार्यालयासमोर वामनराव पाटील वडगावकर यांनी तब्बल तासभर अर्धनग्न आंदोलन करत कृषी विभाग व खत विक्रेत्यांच्या कथित मनमानी कारभाराचा जाब विचारला. या आंदोलनाचे व्हीडीओ आणि छायाचित्रे सोशल मीडियावर मोठ्या प्रमाणात व्हायरल होत असून,

अनेक शेतकरी या आंदोलनाला पाठिंबा देताना दिसत आहेत. तालुक्यातील शेतकऱ्यांसाठी शासनाकडून उपलब्ध झालेला हक्काचा खत साठा काही दुकानदारांकडून नातेवाईक व जवळच्या व्यक्तींच्या

येत असल्याची नाराजी व्यक्त होत आहे. याशिवाय तालुक्यातील खत साठा स्थानिक शेतकऱ्यांना प्राधान्याने देण्याऐवजी विदर्भातील काही भागातील नातेवाईक व मर्जीतील लोकांना पुरवठा होत असल्याचाही आरोप करण्यात आला आहे. आंदोलनावेळी काही शेतकरी खत टंचाई व वितरणातील अनियमिततेबाबत निवेदन देण्यासाठी कृषी कार्यालयात गेले असता, काही खत विक्रेत्यांकडून अरेरावीची भाषा वापरण्यात आल्याची तक्रार शेतकऱ्यांनी केली.

नांदेड विभागात हॉट अॅक्सल बॉक्स डिटेक्टर नेटवर्कचा विस्तार

नांदेड (प्रतिनिधी) - दक्षिण मध्य रेल्वेच्या नांदेड विभागाने रेल्वे सुरक्षिततेच्या दिशेने आणखी एक महत्त्वपूर्ण पाऊल उचलत मिरखेल आणि उमराम येथे दोन नवीन हॉट अॅक्सल बॉक्स डिटेक्टर कार्यान्वित केले आहेत. हे दोन्ही डिटेक्टर २७ मे २०२६ पासून कार्यरत झाले आहेत. या नव्या स्थापनेमुळे नांदेड विभागातील हॉट अॅक्सल बॉक्स डिटेक्टर केंद्रांची संख्या तीनवकून पाच झाली असून, यापूर्वी नांदेड विभागात मुगट, बसमत आणि दौलताबाद या तीन ठिकाणी हे होते. हॉट अॅक्सल बॉक्स डिटेक्टरमुळे धावत्या गाड्यांमधील कार्ट्रिज टेपर रोलर बेअरिंग व अॅक्सल बॉक्सच्या

स्थितीवर अधिक प्रभावीपणे आणि रिअल-टाइममध्ये नजर ठेवणे शक्य झाले आहे. हॉट अॅक्सल बॉक्स डिटेक्टर ही एक अत्याधुनिक सुरक्षा प्रणाली असून, गाडी सामान्य वेगाने जात असताना तिच्या अॅक्सल बेअरिंगचे तापमान स्वयंचलितपणे मोजते. तापमानात असामान्य वाढ आढळल्यास संबंधित रेल्वे अधिकाऱ्यांना तत्काळ सूचना दिली जाते. त्यामुळे फिरकोड दोष मोठ्या बिघाडात रूपांतरित होण्यापूर्वीच प्रतिबंधात्मक उपाययोजना करता येतात. या तंत्रज्ञानामुळे रेल्विंग स्टॉक आणि रेल्वे पायाभूत सुविधांचे नुकसान टाळण्यास मदत होते.

धर्मबादमध्ये महावितरणविरुद्ध नागरिकांचा आक्रोश मोर्चा

नांदेड (प्रतिनिधी) - शहरात वारंवार खंडित होणारा वीजपुरवठा, विजेचा लपंडाव, तसेच विद्युत वितरण कंपनीच्या निष्काळजी कारभाराच्या निषेधार्थ सोमवार, दि. ८ जून २०२६ रोजी सकाळी ११ वाजता पानसरे चौक धर्मबाद शहरातील नागरिकांनी मोठ्या संख्येने सहभागी होत आक्रोश मोर्चा काढला. मोर्चांमध्ये विविध सामाजिक संघटना, व्यापारी, शेतकरी, युवक आणि सर्वसामान्य नागरिक सहभागी झाले होते. मोर्चादरम्यान नागरिकांनी विद्युत वितरण कंपनीच्या विरोधात घोषणाबाजी करीत शहरातील वीज सम स्केडेड प्रशासनाचे लक्ष वेधले. थोडासा पाऊस किंवा वारा आला की, संपूर्ण

रात्रभर वीजपुरवठा खंडित केला जात असल्याने नागरिक, विद्यार्थी, व्यापारी व रुग्णांना मोठ्या अडचणीचा सामना करावा लागत असल्याची भावना मोर्चेकऱ्यांनी व्यक्त केली. यावेळी नागरिकांच्या वतीने संबंधित अधिकाऱ्यांना निवेदन देण्यात आले. धर्मबाद, रत्नाळी व बाळापूर परिसरासाठी स्वतंत्र वीज उपकेंद्र (सबस्टेशन) मंजूर करावे, शहरातील वीजपुरवठा तत्काळ सुवळीत करावा, दोषी अधिकारी व कर्मचाऱ्यांवर कारवाई करावी तसेच नागरिकांना होणारा त्रास थांबवावा, अशा प्रमुख मागण्या निवेदनात करण्यात आल्या. मोर्चाला संबोधित करताना वक्त्यांनी सांगितले की, वीज ही नागरिकांची मूलभूत गरज असून वारंवार वीज खंडित होत

असल्यामुळे जनजीवन विस्कळीत होत आहे. प्रशासनाने तत्काळ उपाययोजना न केल्यास यापेक्षाही तीव्र आंदोलन छेडण्यात येईल, असा इशारा मोर्चेकऱ्यांनी दिला. मोर्चाच्या शेवटी विद्युत वितरण कार्यालयासमोर निदर्शने करण्यात आली. नागरिकांचा वाढता रोष पाहता

पाटील चोळाखेरकर, दत्तात्रय पाटील कावडे, सचिन रेड्डी, अविनाश पिंगळे, गंगाधर धडेकर, सुदर्शन वाघमारे, सिद्धेश्वर मठपती, मीनाताई भद्रे, बाबुराव गोणारकर, माजीत शेख, विरभद्र वारले, दीपक झाडे, कुलदीप मस्के, स्वामी, राजू चिंतावरण यांच्यासह शहरातील हजारो नागरिक उपस्थित होते. मोर्चाला गालबोट लागू नये यासाठी धर्मबाद पोलीस ठाण्याचे पोलीस निरीक्षक सदाशिव भडिकर यांच्या मार्गदर्शनाखाली उपनिरीक्षक गणेश कराड, माधव लोणेकर, मुत्यपोड, गुण शाखेचे प्रमुख बालाजी कौठकर, होळगे, सलिम पठाण यांच्यासह महिला पोलीस कर्मचारी व पोलीस कर्मचारी, होमगार्ड यांचा बंदोबस्त तैनात केला होता.